
FEM

STYRKER

AUGUST 2017

Hvor skal
væksten
komme fra?

Hvor skal væksten komme fra?

HVEM ER VI?
4**VÆKST ER IKKE GIVET**
Kraka analyse
6**INTERVIEW**
Lars Løkke Rasmussen
8**DANSK ENERGI**
Energi til et bedre Danmark
12**INTERVIEW**
Søren Pape Poulsen
14**TRE SKARPE**
til Martin Romvig,
adm. direktør, Eniig og
Henrik Poulsen,
adm. direktør, DONG Energy
18**INTERVIEW**
Pia Olsen Dyhr
20**LIF**
Sundhed er velfærd
- og forudsætning for vækst
24**INTERVIEW**
Morten Østergaard
26**TRE SKARPE**
Henriette Dræbye Rosenquist
Country Manager, Managing Director,
Pfizer Denmark & Iceland og
Kåre Schultz
CEO, H. Lundbeck A/S
30**INTERVIEW**
Uffe Elbæk
32**LANDBRUG & FØDEVARER**
Fremtidens landbrugs- og fødevarer-
virksomheder høster værdien af data
36**INTERVIEW**
Anders Samuelsen
38**TRE SKARPE**
Jesper Uggerhøj,
adm. direktør, København Fur og
Peder Tuborgh,
adm. direktør Arla Foods
42**INTERVIEW**
Pelle Dragsted
44**DANSKE REDERIER**
Et ocean af muligheder
48**INTERVIEW**
Kristian Thulesen Dahl
50**TRE SKARPE**
Niels Smedegaard,
CEO, DFDS og
Søren Skou,
CEO, A.P. Møller - Mærsk A/S
54**HORESTA**
Oplevelser skaber fremtidens vækst
56**INTERVIEW**
Mette Frederiksen
58**TRE SKARPE**
Allan L. Agerholm,
CEO, BC Hospitality Group og
Peder J. Madsen,
adm. direktør Hotel Koldingfjord
62**FEM**
STYRKERRedaktør
Eva TingkærPartilederinterview
Mikkel FaurholdtGrafisk design
Pernille KleinertFotograf
Per Morten AbrahamsenTryk
ReklameTryk, Herning

Vejen til øget velstand fører os ud i verden

Hvor skal pengene komme fra? Spørgsmålet rummer en fælles udfordring, som rækker på tværs af traditionelle danske politiske blokke. For vi har alle en interesse i, at Danmark fortsat er et land præget af velstand, så der også i fremtiden bliver råd til vores velfærd.

Derfor har vi bedt en række centrale, danske beslutningstagere om at sætte det lange lys på. For hvordan sikrer vi, at Danmark både på virksomheds- og samfundsniveau skaber øget velstand, som gør det danske samfund i stand til at favne bredt og tage hånd om de nødvendige udfordringer? Et svar, som går igen, er, at vi bliver nødt til at tænke i fremtidens talenter og ud over landets grænser. For Danmarks velstand er – uanset om vi kigger tilbage i tiden eller ti år frem – først og fremmest grundlagt ved vores evne til at finde på, producere, levere ydelser og handle varer internationalt.

Det er næppe et chok, at ti topledere fra nogle af Danmarks toneangivende virksomheder ser sådan på tingene. Heller ikke at vi fra de fem, danske styrkepositioner indenfor fødevarer, turisme, life science, energi og søfart tænker i kompetencer, investeringer og eksport.

Det virkelig glædelige er, at de interviews med

partilederne, som du også kan læse i denne publikation, meget klart bærer præg af, at spidserne i de danske partier tænker på, hvordan vi gøder jorden for nye ideer, og hvordan vi får dem ud over grænserne. Vi bliver nemlig nødt til at have øje for både, hvordan vi får ideerne og for den politiske og markeds-mæssige udvikling der, hvor vores varer og ydelser efterspørges, og hvor de globale konkurrenter driver virksomhed.

Danskerne og dansk erhvervsliv har gavn af øget international samhandel. Koblet med ansvarlig politik har det gjort os godt på mange felter. Den røde tråd i denne publikation er, at danskernes velstand – også i de kommende år – afhænger af, at vi har fødekæden til idéerne til eksport og evnen til at begå os globalt. Kommercielt såvel som samfundsøkonomisk. Det kræver kontinuerlig politisk vilje til at fremtidssikre vores samfund.

Til at ramme det hele ind har vi bedt tænketanken Kraka om at tilvejebringe perspektiverende data og analyser. Det har muliggjort, at vi i nærværende publikation kan bringe en analyseramme for dansk erhvervslivs efterspørgsel efter medarbejdere med de rette kompetencer, behovet for investeringer og eksportmuligheder.

Vi har i Danmark sammen skabt gode forudsætninger for fortsat vækst og velfærd. Forhåbentlig griber vi fremtiden an på samme vis. ●

HVEM ER VI?

Fem danske erhvervsstyrker står sammen om at gøre Danmark rigere. **HORESTA, Dansk Energi, Landbrug & Fødevarer, Danske Rederier** og **Lægemedelindustriforeningen** danner tilsammen alliancen "De fem styrker". Som fem vægtige eksporterhverv sætter vi sammen fokus på, hvordan der skabes vækst og velstand i Danmark. Vi repræsenterer erhverv, som skaber de idéer og produkter, der danner grundlaget for tusindvis af arbejdspladser her i landet og med et stort internationalt udsyn, sikrer vi et rigere og stærkere Danmark.

DANSK ENERGI

Dansk Energi er en erhvervs- og interesseorganisation for energiselskaber i Danmark. Energiindustrien beskæftiger 54.000 danskere og står for en sjettedel af den danske vareeksport. Samtidig er branchen leverandør af stabil energi til konkurrencedygtige priser og dermed et solidt grundlag for det øvrige erhvervslivs udvikling. Dansk Energi arbejder for, at energiselskaberne har de bedste muligheder for at sikre udvikling, vækst og velfærd i Danmark.

LANDBRUG & FØDEVARER

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på ca. 157 milliarder kroner årligt repræsenterer Landbrug & Fødevarer et af Danmarks vigtigste eksporterhverv, som er kilde til ca. 190.000 jobs. Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

HORESTA

HORESTA er branche- og arbejdsgiverorganisation for hotel-, restaurant- og turisterhvervet og repræsenterer ca. 1.800 virksomheder. HORESTA arbejder for at sikre politisk indflydelse og interessevaretagelse for turist- og oplevelseserhvervet. HORESTA varetager sekretariater for en række foreninger, herunder Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Turismens Vækstråd, Green Key og Årets Kok.

LÆGEMIDDEL-INDUSTRIFORENINGEN

Lægemedelindustriforeningen er brancheforening for den forskende lægemiddelindustri i Danmark og varetager branchens erhvervsmæssige, politiske og samfundsmæssige interesser. Foreningen har 33 medlemmer, der tilsammen står for 60 procent af salget af lægemidler i Danmark, eksporterer for mere end 90 milliarder kr. om året, investerer mere end 11 milliarder i forskning årligt og er kilde til ca. 90.000 jobs.

DANSKE REDERIER

Danske Rederier er branche- og arbejdsgiverorganisation for dansk skibsfart – Danmarks største enkeltstående eksporterhverv. Rederierne er kernen i Det Blå Danmark, der står for 25 procent af den danske eksport, og skaber over 100.000 jobs. Danske Rederier varetager erhvervets interesser og fungerer som arbejdsgiverorganisation for medlemmer med indmeldte skibe under dansk flag. Danske Rederiers sekretariat betjener yderligere to foreninger: Færgerederierne og Rederiforeningen af 2010.

VÆKST ER IKKE GIVET

På opfordring af **"De fem styrker"**: Landbrug & Fødevarer, Dansk Energi, Danske Rederier, Lif og HORESTA har Kraka udarbejdet en analyse af Danmarks økonomiske udvikling frem til 2027. Analysen stiller skarpt på tre grundlæggende forhold, der er afgørende for Danmarks vækstmuligheder og som kan påvirke de fem styrkers muligheder for at bidrage med øget vækst og velstand til Danmark.

Hovedparten af analyserne er udført med anvendelse af den makroøkonomiske model ADAM.

DER ER særligt tre forhold, der potentielt har stor strukturel betydning for dansk økonomi, og som også har aktuel interesse.

- Effekterne af stigende nationalisme og protektionisme eksemplificeret ved forskellige versioner af Brexit.
- Effekterne af stadigt flere uddannede på stadigt højere niveauer.
- Effekterne af forbedret innovation og dermed højere produktivitet i virksomhederne.

STIGENDE NATIONALISME OG PROTEKTIONISME

Den globale udvikling er i mange år gået i retning af stigende globalisering: friere international handel, friere bevægelighed for arbejdskraft og fri bevægelighed af kapital. Særligt i det seneste år er der imidlertid sket en række politiske ændringer, der indikerer, at vi måske i en årrække kan se frem til stigende protektionisme og nationalisme. De to mest konkrete eksempler på udviklingen er Brexit og det amerikanske valg af Trump, der ønsker en mere protektionistisk økonomisk politik, herunder at den transatlantiske frihandelsaftale, TTIP, ikke etableres. Aktuelt har mange EU-lande indført midlertidig grænsekontrol på grund af tilstrømningen af flygtninge, som presser Schengensamarbejdet. Selv om Danmarks økonomiske politik ikke bevæger sig i en mere protektionistisk retning, vil vi i Danmark komme til at lide et tab, hvis de globale, protektionistiske tendenser fortsætter. Krakas analyse peger på, at et hårdt Brexit vil have negative konsekvenser for dansk

eksport – ikke mindst for de fem styrker. Kraka påpeger dog også, at der i forbindelse med Brexit kan opstå nye eksportmuligheder på andre EU-markeder.

STADIGT FLERE BLIVER UDDANNET PÅ HØJERE NIVEAU

Den danske befolkning er igennem en lang årrække blevet højere uddannet: Der bliver stadigt færre ufaglærte, og stadigt flere tager en ungdomsuddannelse og en efterfølgende videregående uddannelse. Højere uddannelse bidrager til en højere produktivitet og dermed en samfundsøkonomisk gevinst. Der er dog stor forskel på afkastet af forskellige typer uddannelse. Derfor kan "mere" uddannelse isoleret set føre til et samfundsøkonomisk tab. Det politiske fokus har i en årrække været rettet mod at styrke de videregående boglige uddannelser, men i de senere år er der heldigvis kommet større fokus på de faglærte uddannelser. Krakas analyse viser, at hvis flere

ufaglærte får en faglært uddannelse, så vil det gradvist løfte BNP. Endelig ser Kraka på årslønnen for forskellige uddannelser. Kraka illustrerer, at der blandt andet er betydelig forskel på erhvervsindkomsterne for uddannelser af samme længde og konkluderer, at mere erhvervsrettet indhold og højere kvalitet på uddannelserne er en vigtig kilde til højere produktivitet.

PRODUKTIVITETEN HAR UDVIKLET SIG, DOG SVAGT

Siden midten af 1990'erne har produktiviteten (dvs. produktionen pr. arbejdstime) udviklet sig svagt i Danmark. Det må betragtes som en af de største udfordringer for dansk økonomi i de seneste 20 år. Produktiviteten er helt central for den økonomiske vækst og dermed vores økonomiske velstand. Produktivitetskommissionen har udarbejdet en række analyser og givet en række anbefalinger til, hvordan produktiviteten kan forbedres. Nogle af disse anbefalinger er efter-

kommet politisk, andre er ikke. Det har stor betydning for produktivitetens udviklingen, at danske virksomheder er innovative, fortsat udvikler deres produkter og omkostningsminimerer ved for eksempel at tage ny teknologi i anvendelse. Allerede med de i dag kendte teknologiske muligheder vil en række jobfunktioner kunne erstattes af teknologi.

Kraka finder, at der er gode muligheder for at opnå produktivitetens gevinster ved at erstatte nuværende jobfunktioner med robotter og computere, da en betydelig andel af jobfunktionerne i de fem styrker har høj sandsynlighed for at kunne automatiseres. Krakas analyse konkluderer desuden, at højere produktivitet i samfundet vil kunne løfte værditilvæksten i alle fem styrker og Danmarks samlede BNP. ●

Krakas analyse er tilgængelig på hjemmesiden 5styrker.dk

A photograph of Lars Løkke Rasmussen, a Danish politician, standing in a grand, ornate hallway. He is wearing a dark blue suit, a light blue shirt, and a dark tie with white polka dots. He has his right hand in his pocket and is looking towards the camera with a slight smile. The hallway features a red carpet, white balustrades, and large, classical columns. The ceiling is high and decorated with a grid of square motifs. The lighting is warm and focused on the man.

LARS LØKKE RASMUSSEN,
VENSTRE

Velstand og velfærd kræver vækst

INTERVIEW

LARS LØRKE RASMUSSEN,
VENSTRE

E

N JOBREFORM. Det skal være nemmere og billigere at drive virksomhed. En strategi

for vækst gennem deleøkonomi og digitalisering. Og endnu flere udflytninger af statslige arbejdspladser.

Det er blot nogle af de initiativer, der er klar i værktøjskassen, som regeringen vil bringe i spil i efteråret. Målet er at skabe endnu mere vækst i dansk økonomi.

"Nu er udgangspunktet jo heldigvis positivt: Der er vækst i Danmark. Så den politiske udfordring består i at give væksten flyvehøjde og -længde," inleder Venstres formand, statsminister Lars Løkke Rasmussen.

HAN VAR STATSMINISTER i første omgang fra 2009-11. Det var, mens Danmark og resten af verden stadig var i dyb økonomisk krise. Vækst var noget, man kun turde drømme om. Dansk økonomi var langt fra den positive virkelighed, der udspandt sig tidligere i nullerne – og som nu er en realitet igen. Da han efter valget i 2015 på ny satte sig til rette i

Statsministeriet, var det derfor med en anden tilgang til opgaven:

"Jeg har i denne omgang som statsminister valgt at gribe tingene lidt anderledes an. Jeg sidder ikke på kontoret og får papirer ind på skrivebordet. Jeg insisterer mere på at møde Danmark ude i virkeligheden. Jeg lader mig inspirere af besøg på virksomheder, og jeg inviterer vidt forskellige mennesker til en løbetur på Marienborg. Ét er at løbe, men det er jo bare en undskyldning for samtaler med folk fra den kunstneriske verden, erhvervsorganisationer, fagbevægelsen, iværksættere, NGO'ere og mange andre. Jeg holder døren åben for folk, der har deres afsæt i det virkelige liv, og som gør og mener noget, der er brugbart for at holde væksten på et højt niveau," siger Lars Løkke Rasmussen.

Han vil gerne "provokeres og udfordres" med skæve idéer. Inspiration og rådgivning af de politiske beslutningstagere er sat i system i form af et Iværksætterpanel, et Digitaliseringspanel og det meget omtalte Disruptionråd. Men også trepartsforhandlinger og et særligt universitetsudvalg, der skal geare universiteterne til at blive mere orienteret mod arbejdsmarkedet, skal vise vejen for regeringens vej mod mere vækst.

HELT CENTRALT i Lars Løkke Rasmussens vision for øget vækst står uddannelsesområdet, som der i fremtiden skal satses helt anderledes stærkt på:

"Det handler grundlæggende om, at de unge får uddannet sig. Det handler om livslang læring. I fremtiden vil vi se et endnu større behov for at blive opkvalificeret gennem arbejdslivet, hvis både den enkelte og virksomhederne skal hænge på," siger han.

Forudsætningen for væksten starter faktisk allerede i de mindste skoleklasser. Statsministerens "hovedbekymring" for væksten i samfundet knytter sig til, at 50.000 unge endnu syv år efter deres skolegang hverken har et svendebrev eller en studenterhue:

"Vi risikerer på længere sigt at tabe en ressource, som vi ikke har råd til at miste," fremhæver han.

LARS LØRKE RASMUSSEN peger på "den meget ambitiøse målsætning" i regeringens 2025-plan: At Danmark skal opleve en velstandsstigning på 80 milliarder kroner ud over det, der så at sige kommer af sig selv. De politiske værktøjer til at komme i mål handler om at få endnu flere af danskerne tidligere ind på arbejdsmarkedet, og at de bliver der noget længere. Samtidig skal den gennemsnitlige

arbejdstid øges, og så skal erhvervslivet have bedre adgang til international rekruttering.

Alle siger, at økonomien har det godt, og at alle lamper lyser grønt. Hvorfor er det så vigtigt at sikre endnu mere vækst i dansk økonomi?

"Det er i virkeligheden en meget simpel ligning: Vækst er en forudsætning for velstand, og velstand er en forudsætning for velfærd. Det er ikke pengene i sig selv, som betyder noget, men hvad vi kan gøre med pengene," understreger statsministeren.

Han peger på nødvendigheden af både privat og kollektiv velstand:

"Vi danskere kan godt lide det billede af os selv, at vi er langt fremme i bussen. Vi vil gerne på ferier, vi vil gerne have en ordentlig bil i carporten, vi vil gerne have det nyeste IT-udstyr, og vi vil gerne hjælpe vores børn godt på vej. Forudsætningen for det hele er velstand og velfærd. Det får vi kun, hvis vi har vækst," siger Lars Løkke Rasmussen.

HAN NÆVNER UDVIKLINGEN af life scienceområdet som et konkret eksempel på nødvendigheden af vækst, og han insisterer på, at vi som samfund kigger både hen over Sundet og ned over grænsen til henholdsvis Sverige og Tyskland:

"Vi skal have en standard herhjemme, som kan matche det, der foregår omkring os. Helt ultimativt: Hvis der om ti år opfindes en ny kræftmedicin, som sikkert er dyr, og som bliver taget i brug på Karolinska-hospitalet i Stockholm, eller hvor ved jeg, så har danske patienter en naturlig forventning om, at den medicin skal vi også have i Danmark. Det kræver både, at vi som samfund har ressourcer til det, og at vi giver industrien de bedste rammevilkår for at forske og udvikle," påpeger statsministeren.

Han vil ikke begive sig ud i forudsigelser om hvilke sektorer, dansk erhvervsliv skal satse på i et vækstperspektiv. I flæng nævner han cleantech, medico, fødevarer, grøn teknologi, life science og sikkerhed:

"På blandt andre disse felter har vi et stærkt og naturligt afsæt. Men den præcise aftapping af det synes jeg, at vi politikere skal holde os fra. Vi skal sørge for at understøtte en erhvervs-, forsknings- og uddannelsespolitik, så erhvervslivet selv kan omsætte idéer til forretning." ●

” Det er i virkeligheden en meget simpel ligning: Vækst er en forudsætning for velstand, og velstand er en forudsætning for velfærd.

Lars Løkke Rasmussen

ENERGI TIL ET BEDRE DANMARK

Danmark ligger i top globalt, når det kommer til energi. Vi er det land i verden, hvor energiteknologi udgør den største andel af vareeksporten. Og med voksende efterspørgsel på effektive og grønne energiteknologier vil det vokse.

” Vi drømmer om liv for den enkelte dansker med mindre bøvl og mere tid til det vigtige. Om arbejdsliv, hvor teknologien hjælper os til at skabe mere med mindre.

Lars Aagaard, adm. direktør i Dansk Energi

DANMARK ER ET moderne samfund. Et samfund, vi er stolte af. Et samfund, hvor tingene – i det store hele – fungerer gnidningsløst. Vi tænker nærmest ikke over det. Vi stoler bare på, at det virker. Den tillid er forudsætningen for, at vi kan leve vores liv, som vi gerne vil. Energi, vi kan stole på, er grundlaget for et dynamisk og velstående Danmark. Og energi er én af nøglerne til, at vi kan skabe danske arbejdspladser og nye muligheder for os hver især. I energibranchen arbejder vi for netop dét.

Danmark ligger i top globalt, når det kommer til energi. Energi udgør en sjettedel af vareeksporten. Og Danmark er det land i Europa, hvor energiteknologi alene udgør den største andel af vareeksporten. I 2016 lød eksporten af energiteknologi på 75,6 milliarder kroner og med voksende efterspørgsel på effektive og grønne energiteknologier, vil det vokse – og kan givetvis skabe flere arbejdspladser end de eksisterende 54.000 job i energiindustrien.

DRØM OM MERE MED MINDRE

Danmark ligger også i den globale top målt på et bæredygtigt energisystem med strøm i kontakten 99,99 procent af tiden, stadig grønnere energi og til konkurrencedygtige priser målt mod naboerne.

”Når globale giganter som Apple og Facebook lægger datacentre i Danmark, så handler det om, at vi har en grøn energiproduktion, at de kan stole på leveringen, og at prisen er i bund. Men for os stopper det ikke her. Vi drømmer om mere. Vi drømmer om liv for den enkelte dansker med mindre bøvl og

mere tid til det vigtige. Om arbejdsliv, hvor teknologien hjælper os til at skabe mere med mindre,” siger Lars Aagaard, adm. direktør i Dansk Energi og fortsætter:

”Og så drømmer vi om, at tyskerne, kineserne, amerikanerne og mange flere køber flere af vores idéer og løsninger, så vi alle kan få rigere liv. I energibranchen arbejder vi stenhårdt for den ambition. Vi investerer i, at Danmark fungerer gnidningsløst og i nye løsninger, vi alle kan leve af.”

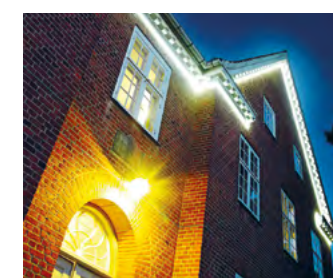
Danske energivirksomheder investerer massivt i forskning, udvikling og demonstration af energiteknologi. Og den danske særposition er givet af samarbejde både bredt i branchen med videninstitutioner og fremsynede, brede politiske flertal.

”Den opskrift har vist sig at virke, og derfor er det vigtigt, at vi ikke tager det for givet. Her er det nødvendigt at give de offentlige investeringer en væsentlig saltvandsindsprøjtning. Som ambition bør vi mindst afsætte en milliard kroner til forskning og udvikling af energiteknologi,” siger Lars Aagaard.

LØSNINGER TIL GODE LIV ER NÆSTE EKSPORTSUCCESS

Danmark har en unik position i forhold til at gøre elproduktionen grønnere. Vindkraft på land og til havs er et særkende. Det næste skridt bliver, at den grønne el bliver råvaren til komfortable liv med lydløs transport, varme, industriproduktion og ren luft.

”Vi skal sikre, at vi som danskere får en god oplevelse, når vi kører i skoven, til bageren eller på arbejde. Vi skal ikke tænke over vores energiregning. Vi skal ikke tænke over om varmepumpen varmer, om fry-

seren er kold eller bilen ladet op, fordi det sørger den digitale kommunikation for i samspil med dygtige energiingeniører, der sikrer den grønne levering med naturens egne ressourcer.

”Den næste eksportsucces skal være den samlede gode kundeoplevelse, hvor grøn el er råvaren. Derfor skal det være prismæssigt attraktivt, og det kræver et opgør med vores rekordafgift på el – det skaber også vækst, for det giver danskerne råd til mere.”

El er op til tre gange hårdere beskattet end eksempelvis fyringsolie, selvom CO₂-indholdet i el er halveret over de sidste ti år, og det fortsætter. Flere analyser fra blandt andet de Miljøøkonomiske vismænd påviser også en anseelig vækstgevinst ved at sænke eller fjerne elafgiften.

”Generelt skal vi blive bedre til at tænke på energikunden – og her kan og skal vi alle blive bedre. Med den teknologiske udvikling og digitalisering vil vi kunne levere mange flere løsninger på tværs af el, vand og varme til gavn for danskerne.”

Han anbefaler et opgør med administrativt hverdagsbøvl med krav om forskellige årsafregningsregler, skatteregler, indberetnings-systemer og mange myndighedsindgange.

”Vi kunne frigøre meget energi til bedre kundeløsninger og lave mere med færre kræfter, hvis vi gør op med unødvendigt administrativt bøvl, som stjæler ressourcer. Og vi skal fjerne forskelle i reguleringen af el, vand og varme, der hæmmer udviklingen af bedre løsninger til kunderne,” slutter Lars Aagaard. ●

Vi vil lytte til virksomhedernes vækst-idéer

VÆRST, VÆRST, VÆRST...

Ordet popper op hele tiden, når man bevæger sig rundt i konservative budskaber, artikler, taler og hjemmesider.

Som formand for det parti, der siden årtusindskiftet har siddet på erhvervs-(og vækst-)ministerposten i længere tid end alle øvrige partier tilsammen, må Søren Pape Poulsen være manden, man går til, hvis man vil kende opskriften på og vejen til vækst.

I hvert fald har han en kontant holdning til, hvad der er brug for fra politisk side:

”Vi skal sikre og forbedre rammevilkårene for dansk erhvervsliv. Det er bottom-line,” siger Søren Pape Poulsen, og markerer med et let håndkantslag i bordpladen, at hér står hegnspejlen.

”Fra Christiansborg kan vi gøre 117 ting, som vi går rundt og tror har virkning. Men til syvende og sidst er det virksomhederne selv, der skal udnytte rammevilkårene. Det handler om alt fra skatter og afgifter til innovation, forskning, uddannelse og at sikre virksomhederne tilstrækkeligt med kompetent arbejdskraft. Rammevilkår er hele paletten. Her spiller virksomhederne selv en stor

” En virksomhedsleder ved jo bedst, hvor skoen trykker. De skal ikke bare blande sig over for os politikere, men også i den offentlige debat.

Søren Pape Poulsen

rolle,” mener Pape Poulsen, der har været Det Konservative Folkepartis formand og politiske leder siden 2014.

Dét med behovet for vækst er faktisk ret enkelt, mener partiformanden:

”Vi skal bruge vækst i det danske samfund til at blive rigere. Vi skal have råd til at tage os af alle dem, der af én eller anden grund ikke kan selv. Vi får flere ældre medborgere, flere demente, vi skal også i fremtiden have styr på sygehussektoren. Vi skal behandle og helbrede flere, gøre børnene dygtigere i skolen og uddanne de unge endnu bedre. Forudsætningen for et trygt og godt velfærdssamfund er jo, at erhvervslivet fungerer og kan levere de nødvendige værdier.”

SØREN PAPE POULSEN betegnede sig selv som et friskt pust ude fra virkeligheden, da han for få år siden trådte ind på den nationale politiske scene og blev partiformand, folketingsmedlem og nu minister. Han peger på erhvervslivets medansvar for at bidrage med idéer og sommetider tage teten, når politik skal udvikles, forbedres og kommunikeres.

Konkret foreslår han, at virksomhederne simpelthen bidrager noget mere i den offentlige debat:

”Når jeg taler om vækst, forfalder jeg jo hurtigt til at tale om det, der kan fungere i en politisk kontekst. Men en virksomhedsleder ved jo bedst, hvor skoen trykker. De skal ikke bare blande sig over for os politikere, men også

i den offentlige debat. Jeg tror, at det vil have stor troværdighed, hvis en direktør tager bladet fra munden og fortæller hr. og fru Danmark om de vilkår og bedre rammebetingelser, som virksomhederne har brug for, hvis vi skal sikre arbejdspladser og penge til velfærdssamfundet. Det kan en erhvervsmand måske sige med større troværdighed end en politiker,” understreger den konservative formand.

”Jeg vil ikke fralægge mig noget som helst ansvar. Men erhvervsledere bør i langt større udstrækning forklare både os politikere og befolkningen, hvad der skal til.”

Søren Pape Poulsen nævner vækstmulighederne inden for turismen. Også på den urolige og ulykkelige baggrund, der eksisterer internationalt i disse år:

”Tilsammen kan samfundet og erhvervslivet understøtte hinanden i at øge de værdier, som turister bringer her til landet. God infrastruktur, lufthavne, hoteller, jernbaner og havne er vigtige faktorer. Men det har også stor betydning, at udenlandske turister er trygge ved at rejse til Danmark. Se, hvad det betyder for turismen i de dele af verden, der oplever uro og terrorisme. Mange føler ikke, det er trygt at rejse til for eksempel Tyrkiet, Marokko, Egypten eller rundt om i Europa. Man skal ikke underkende folks rejsemønstre, og at deres oplevelse af sikkerhed har stor betydning for, hvor turisme-væksten sker i fremtiden,” påpeger Søren Pape Poulsen, der har været justitsminister siden november 2016, og som dermed har et førstehåndskendskab til terrrorsikring og betydningen heraf i Danmark.

TRODS DEN OPRINDELIGE betydning af ordet konservativ vil partiformanden helst ikke kigge i bakspejlet efter, hvad man plejer og altid har gjort:

”Vi skal have gjort op med vanetænkningen og have brudt den bevidstløse uddannelseskæde, der hedder folkeskolen, gymnasium, universitetet og akademiker. Mor og far skal kunne se mulighederne i, at for eksempel deres søn først kan tage en håndværksmæssig uddannelse og derefter bygge videre på den, hvis han vil. Vi skal være med til at åbne de unges øjne for, at der også er god idé i for eksempel en erhvervsfaglig uddannelse. Dét kan være med til at skabe noget vækst,” mener Søren Pape Poulsen.

Som alle andre betoner han nødvendigheden af solide uddannelser og en bedre iværksætterkultur i Danmark som forudsætninger for vækst. Han ser grundlæggende lyst på at skabe den fremtidige vækst:

”Det værste, vi politikere kan gøre, er at være bange for fremtiden og tro, at vi skal sætte en masse barrierer op. Vi skal lige præcis gøre det modsatte. Dét skaber arbejdspladser og genererer endnu flere idéer. Vi har en fælles opgave i at fange dem og få dem til at flyve.” ●

SØREN PAPE POULSEN,
DET KONSERVATIVE FOLKEPARTI

ENIG

3 SKARPE TIL
MARTIN ROMVIG,
ADM. DIREKTØR, ENIG

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Vi er fælles om fremtiden. Derfor har vi et ansvar for at bidrage til løsninger, der skaber vækst og udvikling for vores andelshavere og kunder.

En stabil drift og høj leveringsikkerhed kendetegner Enigs aktiviteter på el-, fiber-, varme- og gasområdet. En "oppetid" på 99,99 procent på det danske elnet betyder, at Danmark er bedst i Europa. Den regionale udvikling styrkes af vores udrulning af fiberbredbånd, og her giver vi vores andelshavere og kunder den nødvendige infrastruktur, som giver adgang til de løsninger, der er behov for i hverdagen. Det er nogle af de måder, hvorpå vi bidrager til den regionale udvikling og resten af samfundets værdiskabelse og vækst.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Vi leverer produkter, der kræver lange og store investeringer. Derfor er det vigtigste parameter for os, at de danske beslutningstagere gennemfører langtidsholdbare rammer, der sikrer, at vi kan investere i infrastruktur effektivt, så vi fortsat sikrer lave omkostninger til gavn for vores kunder.

Vores ambition er at være den bedste arbejdsplads i Danmark, fordi vi ved, at det er gennem medarbejderne, vi lykkes. Derfor har vi brug for og vil gerne, tiltrække dygtige medarbejdere med de rette kompetencer. Derfor samarbejder vi med uddannelsesinstitutioner og andre netværk, og vi arbejder hele tiden på initiativer, der skaber trivsel og giver vores medarbejdere energi af at gå på arbejde. Det gør vi, fordi vi ved, at trivsel og performance går hånd i hånd.

Vi ønsker, at man fra politisk side får øjnene op for, at energibranchen udgør Danmarks største andelsbevægelse. Det er i fællesskab, at vi finder løsninger, der giver os nye muligheder i morgen. Løsningerne skaber vi i vores kommercielle forretninger, og vores overskud går til nye investeringer i lokalområdet. Vi har vist resultater, der understreger at vi som branche kan levere de bedste løsninger til konkurrencedygtige priser, og at vi som andelselskab styrker lokalområdet gennem en effektiv infrastruktur. Vi har øvet os i mange år, og infrastrukturen på energi- og teleområdet er bedst forankret i andelsbevægelsen – og på danske hænder.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

Vores branche er krumtappen i den grønne omstilling. Det kræver, at vi fortsat bidrager til mere effektivt energiforbrug. Det skal være gennemskueligt for vores kunder, og derfor skal vi have tidssvarende og enkle energifgifter.

Enig har en ambition om fortsat at udvikle infrastrukturen på el og fiberbredbånd og at forfølge de digitale muligheder. Her er vores rolle at bidrage til løsninger, der dækker kundens behov. Det skal være nemt for kunden, og vi kan bidrage ved at præge den digitale markedsplads. Digitaliseringen vil give nye muligheder, og heri ser jeg et stort vækstpotentiale for Danmark som helhed. ●

DONG ENERGY

3 SKARPE TIL
HENRIK POULSEN,
ADM. DIREKTØR, DONG ENERGY

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Danmarks vindindustri beskæftiger mere end 30.000 danskere, og eksporterer for 48 milliarder kroner. DONG Energy er den førende virksomhed i verden inden for havvind og har reduceret omkostningerne til havvind markant i de sidste fem år. Det betyder, at havvind i dag er konkurrencedygtigt med kul- og gasfyrede kraftværker. Vi bygger for øjeblikket fem havvindparker i Europa og har projekter under udvikling i USA og Asien. I 2025 er det vores mål at have opført en kapacitet af havvind, der vil kunne dække 30 millioner menneskers årlige elforbrug. DONG Energy's globale førerposition inden for havvind vil også fremover bidrage til at fastholde Danmark som et førende land inden for havvind. Det indebærer både jobskabelse og en markant, specialiseret kompetenceopbygning.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Danmarks energiindustri har et stort potentiale for at skabe vækst, i takt med at der globalt bliver investeret massivt i grøn energi. Den danske energiindustri står bag ca. en sjettedel af Danmarks samlede vareeksport og beskæftiger ca. 54.000

danskere. Men den globale konkurrence tager til. Det oplever vi også inden for havvind. Danmark bør fastholde sin position som et globalt udstillingsvindue inden for grøn energi, og derfor er det vigtigt, at Danmark fastholder en ambitiøs tilgang til den grønne omstilling og sætter konkrete og langsigtede mål for udbygningen med grøn energi. Derfor er det godt, at regeringen til efteråret vil starte forhandlingerne om en ambitiøs energiaftale for perioden efter 2020. Der er behov for, at Danmark fastlægger en konkret plan for den fremtidige udbygning og integration af vedvarende energi.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

Den danske energiindustri er innovativ. Vi har siden oliekrisen omstillet vores energiforsyning flere gange, og vi har i dag en af de grønneste og samtidig mest forsynings sikre energiforsyninger i verden. Gennem innovation har vi i de sidste fem år formået at reducere prisen på havvind markant. Men vi skal huske, at det er de beslutninger, vi træffer i dag, der skaber fundamentet for fremtidens vækst. Det kræver blandt andet, at vi i Danmark fortsætter med at afsætte ressourcer til forskning og udvikling, så det er os – og ikke vores internationale konkurrenter – der udvikler og udbygger den energiteknologi, der efterspørges globalt om 10 og 20 år. ●

A woman with short brown hair, wearing a black blazer, stands in a grand, ornate room. She has her hands on her hips and is looking towards the camera. The room features a large, framed painting of a group of men in suits, a large chandelier hanging from the ceiling, and dark wood paneling. The lighting is warm and focused on the woman.

PIA OLSEN DYHR,
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

**Vi skal
regulere
os til mere
vækst**

INTERVIEW

PIA OLSEN DYHR,
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

HVIS NOGEN SKULLE VÆRE I TVIVL: SF ønsker økonomisk vækst i det danske samfund.

Men vi er for ufokuserede og vi får ikke nok for pengene. Vi skal skyde med riffel og ramme præcist, ikke med spredehagl, som det i alt for høj grad sker i dag. Partiformand Pia Olsen Dyhr vil zoome ind på de steder, hvor Danmark i forvejen er fremme i skoene:

”Vi giver jo statsstøtte til erhvervslivet for 22 milliarder kroner om året, og de skal bruges med større omtanke. Vi har klare styrkepositioner inden for eksempelvis vedvarende energi, fødevarer- og sundhedsområdet. Her kan vi noget helt særligt i Danmark, hvor vi med endnu mere forskning kan skabe endnu flere arbejdspladser,” siger hun.

” Vi giver jo statsstøtte til erhvervslivet for 22 milliarder kroner om året, og de skal bruges med større omtanke.

Pia Olsen Dyhr

Pia Olsen Dyhr vil have os til at strække armene op over hovedet, ranke ryggen og skyde brystkassen frem:

”Jeg synes ikke, at vi er gode nok til at fejre vores succeser. Og måske heller ikke gode nok til at huske på, hvordan de blev skabt og understøttet. Tag hele det akustiske område, som vi er rigtig gode til i Danmark. Vi har været så banebrydende, at vi i dag sælger mikrofoner og højtalere til hele verden. Jeg tror, det er lidt hemmeligt herhjemme. Derimod ved vi godt, at vi er gode inden for lægemidler, fordi vi har nogle enkelte store virksomheder i Danmark inden for dette felt. Vi skal overføre viden og erfaringer til nye vækstområder. Ellers misser vi chancen for at få skabt et hjemmemarked, få den rigtigt uddannede arbejdskraft og sælge nye varer i udlandet,” påpeger partilederen, der med en fortid som blandt andet handels- og investeringsminister i S-SF-R-regeringen fra 2011-13 har fulgt Danmarks udenrigshandel og den hjemlige vækst på nærmeste hold.

DEBATTEN OM VÆKST på den stereotype facon ærgrer Pia Olsen Dyhr. Tag bare de erfaringer, vi i disse år har med de mange kinesiske virksomheder inden for alle mulige brancher, der besøger Danmark.

”Jeg spurgte ved en konkret lejlighed nogle kinesiske erhvervsfolk, om de kom her til for at kopiere idéen og så tage den med hjem. Men svaret glædede mig. For de ville også have vores hjerner. Altså, de ser en værdi i, at danske medarbejdere både kan noget med hænderne og hovedet. Så det er både håndværket, reguleringen, uddannelserne og hjemmemarkedet, der er med til at skabe vækst og succes. Den sammenhæng drukner ofte, når debatten tit kun handler om lønninger og lavere topskat. Vi skal dyrke og styrke uddannelse og forskning og se det hele i en sammenhæng. Ellers er jeg bekymret for, at det hele er som at tisse i bukserne og håbe, at varmen holder,” siger SF’s formand.

Det har ingen klangbund hos folkesocialisterne, at vækst kun kan skabes ved at slippe de frie markeds kræfter løs. Effekten er ikke god nok og omkostningerne er for store, når man samtidig ser på afledte effekter for miljø- og klimaindsatsen.

PIA OLSEN DYHR taler om, at ”begavet regulering” og vækst skal gå hånd i hånd. Det begavede består i, at en regulering har et højere formål, der for eksempel tager

miljøhensyn og fungerer som en rettesnor i en bestemt retning. Og for at opnå prædikatet som begavet skal reguleringen samtidig give virksomhederne tid til at omstille sig.

Hvem står i vejen for en begavet regulering?

”Det gør vi politikere sommetider, fordi vi ikke tør være ambitiøse nok. Og fordi vi ikke tør være uvenner med nogen. Det er ikke alle dele af erhvervslivet, der skal have støtte til forskning. På den korte bane vil der altid være nogen, der beklager sig over regulering. Men regulering kan faktisk åbne nye markeder,” fremhæver Pia Olsen Dyhr.

Hun nævner eksemplet med FN’s Montreal-protokol, hvori man ud fra miljømæssige argumenter besluttede at forbyde freon i køleindustrien inden for en fem-årig periode.

”To danske virksomheder havde allerede udviklet køleskabe, der fungerede med andre kemikalier. En innovativ industri udnytter regulering på en god måde. Så nogle gange kan lovgivning, der i første omgang er voldsomt upopulær, vise sig godt for vores sundhed og overlevelse – og samtidig godt for væksten i industrien,” mener Pia Olsen Dyhr.

Men selvfølgelig skal man passe på med, hvordan man regulerer. Hun understreger ikke overraskende, at man skal holde sig fra ”dårlige” reguleringer:

”Lad mig give et eksempel på en rigtig dum regulering, man engang lavede. Da man stillede krav til bygningsreglementet om, at tagrender skulle indeholde PVC. Ellers ville man risikere, at de ikke var tætte nok. I stedet for at stille krav til ydeevnen – altså, at der ikke måtte kunne komme vand igennem – valgte man at regulere i forhold til de kemiske stoffer, som tagrenderne skulle indeholde. Dét er dårlig regulering,” understreger Pia Olsen Dyhr.

HUN BRUGER SELV meget tid på at besøge virksomheder over hele landet. Selvfølgelig vil de gerne tjene penge, men SF-formanden bliver gang på gang slået af den drivkraft, der hersker ude på de enkelte virksomheder: at se idéer blive til virkelighed.

”Det giver rigtigt mange gode idéer til det politiske arbejde at lytte til ledere og medarbejdere ude på virksomhederne. Jeg har også ofte møder med forskellige brancheorganisationer herinde på Christiansborg. Men der er intet som den inspiration, det giver at være ude ved frontlinjen og lytte til dem, der er tæt på produktionen og udviklingen,” siger Pia Olsen Dyhr. ●

Sundhed er velfærd - og forudsætning for vækst

Nøglen til den danske life science succes har gennem årtier været vores evne til at udvikle ny viden, som kan omsættes til innovative produkter og behandlinger til gavn for patienter, samfund og dansk økonomi. Stærkt globalt fokus har givet imponerende vækstrater og lagt grundstenen til en af Danmarks markante erhvervsucceser.

LIFE SCIENCE INDUSTRIEN i Danmark er med sine stærke virksomheder inden for lægemidler, biotek og medico en af Danmarks vigtigste erhvervsucceser. Med høje vækstrater gennem 25 år har dansk life science industri erobret de globale markeder, har i dag 38.000 ansatte og er kilde til mere end 110.000 jobs i Danmark. Life science eksporten er mere end fordoblet siden 2009 og udgør årligt 107 milliarder kroner svarende til 17 procent af den samlede danske vareeksport. Samtidig har det gennem en årrække været muligt at tiltrække udenlandske investeringer og virksomheder, som også har skabt vækst og job i Danmark. Den danske position som et attraktivt land for forskning og investeringer inden for life science skal naturligvis fastholdes.

EVNEN TIL INNOVATION

”Nøglen bag succesen for dansk life science har været vores evne til at udvikle ny viden og omsætte den til innovative produkter og behandlinger til gavn for patienter, samfund og dansk økonomi,” siger koncern-

chef Ida Sofie Jensen og fortsætter: ”Hvis man kigger ind i væksten i de globale markeder, så har life science i Danmark potentialitet til at fortsætte væksten i eksporten og til at skabe tusindvis af nye job frem mod 2025. Det skyldes, at verden omkring os forandrer sig i et hastigt tempo. Stigende velstand, den demografiske udvikling og udbredelsen af livsstilssygdomme øger den globale efterspørgsel på nye teknologier og behandlingsmuligheder. Men konkurrencen er hård, og risikoen er stor, og i andre lande satses der netop nu massivt på at udbygge life science industrien. Så hvis life science i Danmark skal fortsætte med at vokse og skabe vækst i Danmark, så kræver det, at vi i Danmark sikrer virksomhederne konkurrencedygtige rammevilkår.”

Koncernchefen i Lif er optimistisk. For i marts afleverede regeringens Vækstteam for life science en række anbefalinger til regeringen. Anbefalingerne peger på, hvordan regeringen kan forbedre rammevilkårene for life science sektoren, så sektoren kan fortsætte sin imponerende vækst.

”Vækstteamet har i sit arbejde været ambitiøse og grundige. Konkret er det ambitionen at fordoble eksporten af danske life science produkter frem mod 2025. Det skal anbefalingerne understøtte, så life science sektorens potentiale kan forløses og dermed skabe det bidrag til vækst og velfærd, som jo også efterspørges politisk i Danmark,” påpeger Ida Sofie Jensen.

HVIS AMBITIONEN SKAL INDFRIES

Hvis Danmark skal indfri ambitionen om at fordoble eksporten af lægemidler og medicoprodukter frem mod 2025, kræver det blandt andet en målrettet indsats for at styrke dansk innovation, fordi det er fundamentet for at skabe life science virksomheder i vækst på et globalt marked.

”Det er første gang, vi ser en erhvervspolitisk redegørelse, der systematisk inddrager hele økosystemet for life science industrien – det vil sige forskningsmiljøer, virksomheder og myndigheder. Og visionen for vækstteamet har været at bringe alle Danmarks unikke life science komponenter i økosystemet i spil, så dansk life science bevarer sin verdensklasse-position,” fastslår Ida Sofie Jensen og peger på, at life science industriens særlige økosystem gør det helt centralt at få bygget en stærkere bro mellem erhvervsministeren, uddannelses- og forskningsministeren og sundhedsministeren. De tre udgør i fællesskab dansk life sciences ”ministre”.

”Jeg har store forventninger til life science sektorens udviklings- og vækstpotentialer, og det er et af de områder, som bør prioriteres i efterårets fastlæggelse af den erhvervs- og vækstpolitik, som skal sikre grundlaget for udviklingen af vores velfærdssamfund,” slutter Ida Sofie Jensen.

Lifs koncernchef forventer, at erhvervs- og vækstpolitikken fastlægges i en vækstplan funderet i et bredt politisk forlig. ●

” Hvis life science i Danmark skal fortsætte med at vokse og skabe vækst i Danmark, så kræver det, at vi i Danmark sikrer virksomhederne konkurrencedygtige rammevilkår.

Ida Sofie Jensen, koncernchef i Lif

INTERVIEW

MORTEN ØSTERGAARD,
DET RADIKALE VENSTRE

UDLÆNDINGE OG SENERE PENSION SKAL REDDE VÆRSTEN

”**G**Å RADIKALT TIL VÆRKS,” lyder et gammelt valg-slogan fra Radikale Venstre. Om det lige frem er radikalt afhænger af øjet, der ser.

Men partiets leder er i hvert fald ikke bange for at gå imod de strømninger, der kører i de største partier: Problemet er, om virksomhederne kan skaffe medarbejdere med de nødvendige kompetencer – og løsningen er blandt andet import af udenlandsk arbejdskraft og højere pensionsalder.

”Hvis vi skal skabe øget vækst her og nu, så

 MORTEN ØSTERGAARD,
RADIKALE VENSTRE

skal vi gennemføre en massiv åbning for udenlandsk arbejdskraft. Det skal ikke være noget, som Folketinget bestemmer. Men arbejdsgiverne. De ved, hvad der er brug for,” siger Morten Østergaard, politisk leder af Radikale Venstre.

Siden 2014, hvor forgængeren Margrethe Vestager blev udnævnt til EU-kommissær, har han skullet tegne den radikale profil og styre partiet gennem et oprørsk hav, hvor ikke mindst udlændingepolitikken og den forkætrede pensionsalder spiller en stor rolle. Temaer, der deler vandene på både Christiansborg og i befolkningen.

”Vi vil give samfundet et kæmpe skub i retning af vækst, hvis vi giver en generationsgave. Altså os, der kan og har levet godt af de muligheder, som generationer før os har skabt. Vi bør blive lidt længere på arbejdsmarkedet for at investere i den næste generation. Dét vil virkelig kunne mærkes,” lyder visionen fra Morten Østergaard.

DET ER SJÆLDENT at høre bebrejdelser af Radikale Venstre, at partiet indtager populistiske standpunkter med den hensigt at lefle for vælgerne. Derfor er der hverken lagt op til nedsat tempo eller reformpause, hvis det står til De Radikale. Morten Østergaard anerkender ikke, at vi skal slække på ambitionen om vækst, bare fordi økonomien umiddelbart strutter af sundhed og holdbarhed i årene, der kommer:

”Paradokset er, at vi kommer til at mangle arbejdskraft. Men i befolkningen er der en tro på, at man bliver tilovers. Dét skal nok blive et stort diskussionstema, når vi skal til valg næste gang,” forudser Morten Østergaard.

Han mener derfor, at de sidste leveår skal fordeles bedre mellem otium og aktivt arbejdsliv:

”Det vil give god mening at hæve pensionsalderen. For et land, der nærmer sig fuld beskæftigelse, vil det betyde, at flere mennesker arbejder lidt mere. Det vil fri-

gøre nogle ressourcer, som vi kan bruge til at investere i for eksempel mere uddannelse, forskning og grøn omstilling. Og selv om vi lever i verdens mest udviklede velfærdssamfund, så er der for få, der bryder den negative sociale arv. Det vil komme tilbage i form af vækst, hvis vi allerede i daginstitutionerne investerer i vores fællesskab,” mener Morten Østergaard.

DEN RADIKALE LEDER PEGER PÅ manglende politisk mod til at tage grundlæggende fat i de problemstillinger, der i et vækstperspektiv kunne gøre en stor forskel:

”Vi kører for ofte i et politisk slæbespor, fordi vi ikke evner at træffe de nødvendige og store beslutninger,” siger han og nævner et eksempel:

”Det var meget illustrativt, da regeringen i foråret præsenterede sin 2025-plan. Den diskussion faldt hurtigt til jorden, for inden dagen var omme handlede det om, at nu skulle vi hæve straffen for tiggeri til 14 dage. Det er jo ikke dét, der redder hverken Danmark eller verden: At vi bliver enige om at sætte nogle fattige i fængsel. Det, synes jeg, meget godt udtrykker, hvad det er for et politisk Danmark, vi har lige nu.”

OG HELE UDDANNELSESEKTOREN skal – også med henblik på at sikre den fremtidige vækst – underkastes et grundlæggende serviceeftersyn, mener den radikale leder, der selv var minister for forskning, innovation og videregående uddannelser fra 2011-14.

”Vi uddanner ikke godt nok, som det foregår i dag. Vi er for defensive og ikke tilstrækkeligt nytænkende,” siger Østergaard, der tvivler på, om vi dyrker de rigtige kompetencer. Det er næppe at kunne kongerækken udenad, der flytter noget:

”Det er kreativitet, der skaber kraft og bør belønnes. Det er kommunikations- og samarbejdsevner. Det, der kaldes *21st century skills*. Det, vi i gamle dage kaldte dannelse, og som var noget ud over at kunne regne og skrive. Det er blevet trængt i baggrunden af et overdrevent fokus på at få samlebåndet til at køre lidt hurtigere i uddannelsessystemet. Og det tager jeg også gerne min del af ansvaret for,” siger Morten Østergaard.

Han advarer mod at tro, at det handler om at uddanne alt for fine og polerede kandidater:

”Vi har virkelig brug for de krøllede hjerner. Dem, der for det meste er lidt besværlige, og som mener, at opgaven er stillet forkert. Det er sådanne typer, der kan ruske op i systemerne og være med til at skabe den vækst, som vi har brug for,” understreger Morten Østergaard.

HAN HENTER STOR INSPIRATION, når han besøger nogle af landets største virksomheder:

”Jeg elsker at høre historierne om, hvor det hele startede. Hvordan højteknologiske virksomheder blev grundlagt, fordi en opfinder prøvede nogle ting af. Løste et problem og så nogle muligheder. Og den vækst fortsætter heldigvis, fordi mange af virksomhederne er ekstremt innovative og prioriterer store dele af deres ressourcer på forskning og nye produkter. Det skal vi gøre alt for at understøtte politisk,” siger Morten Østergaard. ●

” Paradokset er, at vi kommer til at mangle arbejdskraft. Men i befolkningen er der en tro på, at man bliver til overs.

Morten Østergaard

PFIZER DENMARK & ICELAND

3 SKARPE TIL

HENRIETTE DRÆBYE ROSENQUIST,
COUNTRY MANAGER, MANAGING DIRECTOR,
PFIZER DENMARK & ICELAND
FORMAND FOR LIF

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Pfizer Danmark er et datterselskab af Pfizer Inc., som er et af verdens største medicinalfirmaer. Siden etableringen af det danske datterselskab i 1956, har vi med vores brede produktportefølje afsat lægemidler til det danske marked, som har haft stor betydning for danske patienter. Med afsæt i ovenstående er Pfizer direkte med til at øge livskvaliteten for den danske befolkning, hvilket i sig selv er hovedmissionen med vores virke, og det, der i sidste ende er med til at bidrage til et samfund, der kan og vil vokste.

Derudover investerer Pfizer hvert eneste år et signifikant beløb i det danske sundhedsvæsen, hvilket er med til at udvikle og forbedre vilkårene for danske patienter. Eksempler på dette er de mange kliniske afprøvninger, som vi konstant kører på de danske hospitaler eller vores mange kvalitetssikringsprojekter i primærsektoren. Et andet eksempel er vores tradition for at støtte sundhedspersonalets behov for efteruddannelse, som igen er med til at udvikle deres kompetencer og dermed støtter op om et sundhedsvæsen, der bevæger sig i den rigtige retning.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Pfizer Danmarks investeringer i Danmark vil for en stor dels vedkommende afhænge af rammevilkårene for at kunne afsætte vores lægemidler på det danske marked, men også rammevilkårene for at drive relevant klinisk forskning på de danske hospitaler. En global spiller vil til enhver tid tilpasse sine investeringer i forhold til demografiske variable, og i denne

sammenhæng vil variabler som kvaliteten af vores forskningsmiljøer, adgang til sundhedsdata, adgang til og ibrugtagning af ny medicin m.m. være faktorer, som kan have betydning for, om globale spillere lægger sine investeringer i Danmark eller andre steder.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

For at lykkes med vækst og øget velstand i Danmark det næste årti er det helt essentielt, at der skabes grobund for værdiskabende arbejdspladser, at forretningsmodeller nytænkes, når de gamle ikke længere dur, og at vi tør og vil innovation. Men det er ligeså vigtigt, at innovation implementeres på en ordentlig og respektfuld måde – respektfuld over for samfundet, for medarbejdere og for miljøet.

I Pfizer engagerer vi os og tager ansvar. Både over for hinanden, samfundet og miljøet. Vores arbejde for at bringe sundhed og behandlingsmæssige fremskridt til patienterne og samfundsfagligt samarbejde og aktiviteter lokalt i Danmark og globalt vidner om dette. Hvis Danmark skal rykke på vækstfronten med afsæt i den danske sundhedsindustri, kræver det, at vi i Danmark evner at differentiere os fra vores nabolande, der ofte vil være vores direkte konkurrenter, når globale firmaer skal beslutte sig for, hvor de vil investere. Det betyder blandt andet, at sundhedsvæsenet skal være parat til at udnytte mulighederne ved innovation, men også at der er politisk vilje til at gå foran for at sikre, at vi kan udnytte vores unikke sundhedsdata, der, sammen med genetisk testning af den danske population, kan være med til at etablere nye virksomheder og arbejdspladser, der kan være med til at gøre Danmark til en sværvægter i den globale sundhedsindustri. ●

H. LUNDBECK A/S

3 SKARPE TIL

KÅRE SCHULTZ,
CEO, H. LUNDBECK A/S
FORMAND FOR REGERINGENS
VÆKSTTEAM FOR LIFE SCIENCE

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Den danske life science industri med lægemidler og medicindustri er en sund og stærk vækstmotor for Danmark. Men den globale konkurrence er intens, og hvis Danmark fortsat skal klare sig godt, er der behov for at have et skarpt fokus på rammevilkårene. Selvom det går godt for dansk life science, er der fortsat et stort globalt vækstpotentiale, og vi er mange om buddet. De lande og regioner, der har de bedste forsknings- og innovationsmiljøer, konkurrencedygtige skat-

teforhold, adgang til kvalificeret arbejdskraft, gode produktionsvilkår og andre positive rammevilkår, vinder den kamp.

En analyse viser, at ét job hos Lundbeck skaber to job i det omkringliggende samfund. Så når Lundbeck i første kvartal 2017 præsenterede et positivt resultat med stigende salg, så har det ikke kun betydning for Lundbeck, medarbejderne og aktionærerne, men også for vores mange underleverandører, som for eksempel smede og rengøringsfolk.

Vi er stolte af at være én af Danmarks førende vækstmotorer. I de kommende ti år vil vi fortsætte vores arbejde med at udvikle og udbrede innovative lægemidler, ikke blot til gavn for de mange patienter i verden, der lider af depression, skizofreni, Alzheimers og Parkinsons, men også til gavn for det danske samfund.

Lundbeck er 70 procent fondsejet, så en stor del af overskuddet går til at støtte Lundbeckfondens formål om videnskabelig forskning af høj kvalitet. Fonden uddeler årligt ca. en halv milliard til forskning.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Mange lande har indset, at det betaler sig at have en sund og stærk life science sektor. Det skærper konkurrencen om at tiltrække virksomheder, arbejdskraft og investeringer, og vi skal i Danmark være opmærksomme på at udnytte og udvikle vores stærke position. Vi har i regeringens vækstteam haft som vision, at Danmark skal have life science i verdensklasse til gavn for patienter, samfund og virksomheder. Det er et ambitiøst mål, men det er bestemt ikke urealistisk, hvis området får det nødvendige politiske fokus og forankring.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

Regeringens vækstteam har for nylig offentliggjort 17 skarpe anbefalinger til, hvordan politikerne kan styrke dansk life science innovation, skabe virksomheder i vækst og øge den globale afsætning. Anbefalingerne har fokus på at identificere de risici, som dansk life science står overfor – og de findes i hele værdikæden fra den tidlige grundforskning på universiteterne til kommerialisering af den gode idé, forbedrede rammevilkår for innovationstunge virksomheder, produktion og eksportfremme.

Vi håber ikke, at vores anbefalinger kommer til at samle støv på en hylde i Erhvervsministeriet, men at regeringen sammen med Folketingets øvrige partier udarbejder en konkret vækstplan. Vi har brug for en langsigtet strategisk retning for life science i Danmark, så sektoren også i de kommende ti år kan levere stærk vækst og forøge sin samfundsøkonomiske betydning. ●

UFFE ELBÆK,
ALTERNATIVET

Vækst er noget med flere bundlinjer

INTERVIEW

UFFE ELBÆK,
ALTERNATIVET

NU GÆLDER DET OM at spidse ørerne. Især hvis man på én eller anden måde er beskæftiget med at omsætte politiske idéer til noget, der kan indgå i faglige prognoser og anerkendte beregningsmodeller:

For et bud på økonomisk vækst fra Alternativets stifter og frontfigur, Uffe Elbæk, indeholder mange andre faktorer end dem, der kan rummes i den gængse politiske forestillingsverden. Vækstbegrebet forstås og fortolkes anderledes – ja, alternativt – i forhold til Folketingets øvrige partier.

”Jeg har lyst til at udfordre hele vækstbegrebet. For hvad er god vækst, og hvad er dårlig vækst?” indleder Uffe Elbæk.

SÅ ER SCENEN SAT. Alternativet har grebet en strømning i tiden og blandt vælgerne, hvor vækst ikke blot er noget, der skal gøres op i forhold til BNP. Partiet mener, at vækst er et vilkår og noget godt, men har et mere analytisk og distanceret forhold til samfundets økonomiske udvikling:

”Det er en super interessant udfordring at arbejde for et samfund, hvor vi udvikler en ny økonomisk forståelse

” Det er helt nødvendigt, at vi allerede fra folkeskolen og op gennem systemet forbereder vores børn og unge på, at den fremtid, de møder, ændrer sig hele tiden.

Uffe Elbæk

og et andet vækstbegreb, end vi har kendt i årtier. Vi skal ikke bare have en økonomisk bundlinje med sorte tal. Vi har i lige så høj grad brug for en social og en miljømæssig bundlinje. For økonomien er ikke målet men midlet til at opnå det gode samfund,” forklarer Uffe Elbæk.

Manden, der ved sidste valg strøg ind i Folketinget med ni mandater (som siden er blevet til ti), er som stifter af og rektor for uddannelsen Kaospiloterne vant til at operere i og geare andre til uforudsigelige miljøer. Det er en erfaring, som han har taget med sig ind i jobbet som en af de ni partiledere i Folketinget.

HAN GRIBER IKKE til de hurtige håndtag og virkemidler for at skabe vækst nu og her. Men han har en plan:

”Vi vil gerne kickstarte ”Den Anden Store Innovationsbølge” i Danmark. Det bliver det største siden andels- og højskolebevægelsen fra 1850’erne og frem. Det var dengang, hvor man gik sammen for at løse udfordringer i meningsfulde fællesskaber. Når vi er bedst, er vi pisse gode til at finde løsninger sammen,” lyder det bramfrit fra Uffe Elbæk, der varsler Generation 2.0 af andelsbevægelsen.

Den gode vækst er, når produktion og udvikling sker bæredygtigt, økologisk og er båret af cirkulær økonomisk tænkning. Dét skal styrkes. Omvendt ønsker Uffe Elbæk minusvækst på de områder, hvor vi tapper af jordens og naturens ressourcer, sviner eller bringer mennesker i ubalance, mener Alternativets leder:

”Forskning må gerne vækste, og kunst, kultur og relationer må gerne vækste. Men for eksempel ikke vores forbrug af fossile brændstoffer eller det hurtige forbrug, hvor vi bare smider ting væk,” siger Uffe Elbæk.

ALTERNATIVETS TANKER OM vækst opererer alle på den lidt længere bane og knytter sig i høj grad til undervisnings- og uddannelsesområdet. Uffe Elbæk nævner dog at ville styrke iværksættermiljøet med bedre afskrivningsmuligheder, bedre adgang til risikovillig kapital og mikro-legater. Men det er det langsigtede og de større armbevægelser, der skal generere væksten her i landet:

”Vi skal have en skolerevolution og en pædagogisk re-

volution, som skal skabe bedre balance mellem det teoretiske og det praktiske. I udgangspunktet må der ikke undervises i noget, som man ikke prøver af. Vi skal kunne følge det hele fra idé til virkelighed,” fastslår Uffe Elbæk.

Han vil have introduceret nogle ”kompetencefelter”, der skal gennemsyre hele den måde, vi lærer og lever på. Meningskompetencer, der skal sikre den enkeltes motivation. Styrkede relationskompetencer skal give eleverne evner til at samarbejde og løse konflikter. Forandringskompetencer giver sig selv, mens bedre forhandlingskompetencer vil gøre os bedre i stand til at manøvrere gennem skærene fra idé til færdigt projekt.

”Der er rigtig mange gode idéer rundt omkring i uddannelsessystemet, men der fokuseres for meget på de professionelle kompetencer. Det er helt nødvendigt, at vi allerede fra folkeskolen og op gennem systemet forbereder vores børn og unge på, at den fremtid de møder, ændrer sig hele tiden,” påpeger Elbæk.

Han hæfter sig ved den forudsigtelse, at over halvdelen af de job, som nutidens unge om få år skal besætte, slet ikke kendes i dag. Det foregår inden for brancher og markeder, som endnu er ukendte for os. Å la hvem troede i 1980’erne, at der globalt nu er millioner af job inden for mobiltelefon?

”Og så ligger der altså et enormt vækstpotentiale i at finde ud af, hvordan vi genbruger 75 procent af det, vi bruger, og som vi i dag bare smider væk,” mener han.

I UFFE ELBÆKS DNA fra tiden som kaospilot ligger nytænkning, innovation og iværksætterier som en forudsætning for den gode vækst. I dét lys er der meget herhjemme, der har et stort forbedringspotentiale.

”Jeg synes, at hele den måde vores uddannelsessystem er indrettet på, slet ikke er god nok. Det fremmer ikke iværksætteren. Det handler ikke om, at nu skal alle ud og score kassen, men at man tager ansvar for sit eget liv og er medskabere af noget, hvor ambitionen er at lave det, man allerhelst vil. Det er en skaberkraft, som vi skal holde i live hos vores børn,” betoner Alternativets frontfigur, som ikke vil pege på særlige brancher eller fag, som den enkelte bør udfolde sig inden for. ●

FREMTIDENS LANDBRUGS- OG FØDEVAREVIRKSOMHEDER HØSTER VÆRDIEN AF DATA

Hvad tænker du, når du tænker på landbrug- og fødevarerhvervet 10 år fra nu? Kunne det være robotter, der passer dyrene, selvkørende maskiner, præcisionsgødning af markerne og sensorer, der styrer staldklimaet? Eller kunne man forestille sig, at fødevarer sikkerheden i æggene sikres digitalt, inden de når køledisken?

” I 2027 vil danske produkter have en endnu højere værdi, fordi vi, med de muligheder digitaliseringen giver, bedre vil kunne honorere de forskellige forbrugerkrav og ikke mindst, fordi vi kan dokumentere det med data.

Karen Hækkerup, adm. direktør i Landbrug & Fødevarer

JAMEN. SÅ MÅ VI jo bare byde velkommen til fødevareklyngen anno 2017! Fremtiden er nu, og alle led i fødevareproduktionen bruger allerede alskens teknologi til at producere mere effektivt og bæredygtigt. Malkerobotter sørger for flexibilitet til køerne, RFID-mærkning sikrer sporbarhed ned til den enkelte bøv, og digital indberetning stopper æggeleverancer – ikke bare inden de når køledisken, men før de overhovedet når pakkeriet.

”Robotter, sensorer og GPS'er har i mange år været en stor del af den danske fødevareproduktion. Både på marken, i stalden og inde på slagterier og mejerier. Vi har i årtier høstet – eller indsamlet, om du vil – en masse data, og vi er ikke bange for at tage ny teknologi til os. Tværtimod!” siger Karen Hækkerup, adm. direktør i Landbrug & Fødevarer og fortsætter: ”Når man ikke automatisk tæn-

ker på fødevareklyngen som digitale firstmovers, så handler det nok mere om jysk ydmyghed end mangel på innovationslyst i erhvervet, og vi er allerede eksperter i at producere mere med mindre. Vi bruger scannere og robotter i forarbejdning, hvilket mindsker spild og arbejdsbelastning, og vi bruger stadig mere data til beslutningsunderstøttelse. Med tiden vil vi endda kunne forudse og forebygge sygdomsudbrud, sløje udbytter med mere.”

FORBRUGERNE GIVER NYE VÆRSTPERSPEKTIVER

Det er netop den eksisterende innovationslyst, der er central for den fremtidige vækst, indtjening og eksport. Forbrugerens præferencer ændrer sig, og de stiller i stigende grad krav til at vide, hvordan deres fødevarer er produceret, hvad den indeholder, hvilke forhold den er produceret under og hvilket miljøaftryk, den efterlader.

”Morgendagens forbrugere giver nye vækstperspektiver. Tidligere hen-

tede vi en merværdi for danske produkter på grund af deres sikkerhed og sporbarhed. Fødevarer sikkerheden må vi aldrig gå på kompromis med, men i 2027 vil danske produkter have en endnu højere værdi, fordi vi, med de muligheder digitaliseringen giver, bedre vil kunne honorere de forskellige forbrugerkrav og ikke mindst, fordi vi kan dokumentere det med data. Det kan omsættes direkte til eksportkroner og til bundlinje – både grøn og sort,” siger Karen Hækkerup.

Fødevareklyngen i Danmark er allerede god til at udforme systemer og knowhow, som driver erhvervet fremad. Udvikling og eksport af systemer, teknologier og digitale samarbejder vil således også komme til at fylde mere i den digitale tidsalder, og med de rette rammevilkår for produktion i Danmark er de fremtidige potentialer store. Udnyttelsen af digitaliseringens mange muligheder vil her blive helt central for den fremtidige vækst, indtjening og eksport – også i 2027. ●

INTERVIEW

ANDERS SAMUELSEN,
LIBERAL ALLIANCE

Turbovækst kan skabes med et fingerknips

P

PLANEN ER KLAR: Spænd hjelmen, luk øjnene og trød speederen i bund.

Før man når at stove til LA vil væksten buldre derudad, alverdens medier vil gå i Breaking News og omverdenen vil se misundeligt på landet i det høje nord, der har taget afsked med bumletoget og i stedet sat et hæslæsende tempo for dansk økonomi.

Liberal Alliance er ikke i tvivl: Chancen for vækst, rigdom og fremgang ligger lige for fødderne af os. Hvis vi altså mander os op og kaster gammelt politisk vraggods over bord.

"Planen går ud på at fjerne topskatten, fjerne registreringsafgiften, halvere selskabsskatten og indføre et bundfradrag, hvor man ikke betaler skat af de første 7.000 kroner om måneden," lyder det bramfrit fra Anders Samuelson, medstifter og politisk leder af Liberal Alliance.

MENINGEN ER over en ti-årig periode at skabe 250.000 ekstra arbejdspladser i den private sektor og geare Danmark og danskerne til en helt ny, vækstorienteret tankegang.

” Hvis man vil vinde et løb fra en position, hvor man har ligget konstant bagud i tyve år, så bliver man nødt til at skrue tempoet op.

Anders Samuelsen

Man kan spørge sig selv hvorfor? Regeringen og de fleste andre har travlt med at sige, at der er styr på økonomien så langt øjet rækker, og råderummet er stort. Har vi så egentlig brug for øget vækst på et tidspunkt, hvor alle lamper lyser grønt?

”Ja, vi har brug for vækst. Vi har i Danmark i de sidste tyve år gennemsnitligt haft lavere vækst end landene omkring os. Og det er jo ligesom med en konkurrenceløber: Holder man et fast lavt tempo, kommer man bagud i forhold til ens konkurrenter. Hvis man vil vinde et løb fra en position, hvor man har ligget konstant bagud i tyve år, så bliver man nødt til at skrue tempoet op,” forklarer Anders Samuelsen.

HAN HAR OPLEVET den samme turbøvekst i den politiske verden, som han nu anbefaler for dansk økonomi. Han henslæbte for år tilbage en tilværelse som leder af Liberal Alliance på et tidspunkt, hvor den folkelige opbakning lød på 0,0 procent. Herfra kunne det kun gå opad, og det gjorde det. I november 2016 kronede han foreløbigt værket med posten som udenrigsminister. Han understreger, at han her udtaler sig som partileder, ikke på vegne af V-LA-K-regeringen.

Anders Samuelsen vil ikke pege på, hvor fremtidens vækst skal skabes. Det er ikke hans opgave, mener han:

”Jeg er politiker, ikke erhvervsmand.”

Det er ifølge Samuelsen erhvervenes egen opgave at fylde de rammer ud, som politikerne tilvejebringer for erhvervslivet:

”Om det så er inden for vindmøller, medicinindustrien eller inden for turismen, innovation, teknologi eller hvad ved jeg. Der er mange steder, hvor vi kan noget i Danmark. Tag heller ikke fejl af, at landbruget stadig er en vigtig del af vores eksportindtægter.”

PARTILEDEREN FREMHÆVER verdens første tech-ambasador, som regeringen udpegede i foråret 2017. Opgaven er ikke kun den traditionelle: at optræde i diplomatiske sammenhænge, at binde danske samhandelsinteresser sammen på udenlandske markeder og forestå dialogen. Men den nye rolle for et tech-team er særligt at absorbere

ANDERS SAMUELSEN,
LIBERAL ALLIANCE

globale og grænseoverskridende tendenser inden for ny teknologi. En viden, som Danmark skal bruge i den internationale konkurrence om vækst og markeder.

IKKE MINDST iværksættere med et internationalt udsyn har Liberal Alliances store opmærksomhed. Både de danske og udenlandske af slagsen, for vi kan have stor nytte af dem:

”Tænk, hvis to-tre procent af de klogeste og mest initiativrige iværksættere i verden på et tidspunkt i deres karriere ville slå sig ned i Danmark i et par år, fordi vi har et fantastisk, liberalt samfund, et stærkt velfærdssystem, højt til loftet og hvor man kan gøre, hvad man vil, så længe man ikke generer andre. Lidt ligesom mange i dag tænker, at de vil prøve at bo i New York eller Singapore. Tænk, hvis vi kunne skabe det samme i Danmark. På ét eller an-

det tidspunkt kommer den næste Bill Gates og slår sig ned og finder en dansk kæreste. Det vil give arbejdspladser, vækst og mere velstand til danskerne i alle dele af samfundet,” kommer det begejstret fra Anders Samuelsen.

LA-LEDEREN FORESTILLER SIG, at den politiske verden hurtigt vil falde til ro igen, når først man har vænnet sig til den liberale reform:

”Man skulle gøre det hen over en nat. Der vil nok komme et par enkelte skrig fra socialdemokraterne, men dét vil være overstået efter et par dage. Dét kan jeg faktisk bevise: Da vi nedsatte registreringsafgiften fra 180 til 150 procent, hylede Socialdemokratiet om ulighed og ”Ferrari-reform”. Men sjovt nok vil de nu ikke hæve afgiften igen,” siger Samuelsen.

Han husker tilbage på en pointe om forandringer,

som hans far (tidl. radikalt folketingsmedlem Ole Samuelsen) engang sagde til sønnen:

”Folketingspolitikeres løn skal man ikke hæve hvert år. Men gør det hvert 10. år og giv den et ordentligt nøk opad. Det er det samme hyl, der kommer ud af det.”

Anders Samuelsen perspektiv er ifølge ham selv ikke en yuppie-tilgang, hvor de rige bare skal være rige, og hvor det kun handler om materiel velstand. Dét er glædelige biprodukter, men ønsket om vækst bunder dybest set i, at stadig flere får fodfæste på arbejdsmarkedet og kan forsørge sig selv:

”Hvis der er krise, eller det går dårligt, så er det svært at inkludere folk. Derfor handler vækst om, at folk på kanten skal have mulighed for at blive en del af fællesskabet.” ●

KOPENHAGEN FUR

3 SKARPE TIL
JESPER UGGERHØJ,
ADM. DIREKTØR, KOPENHAGEN FUR

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Dansk pelsproduktion er videnstung, vi har en lav miljøbelastning målt pr. beskæftiget og pr. eksportkrone, og erhvervets cirkulære bioøkonomiske opbygning bidrager til en høj grad af bæredygtighed. Pelsproduktion rummer mange af de løsninger på udvikling af cirkulær bioøkonomi, som blandt andet regeringen og Folketinget efterlyser. Seniorrådgiver ved Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi på Københavns Universitet Henning Otte Hansen har udarbejdet et notat, hvori udviklingen af den danske minkbestand – antallet af avlshunner – bliver estimeret frem mod 2030. I 2017 udgør den danske avlsbestand 3,2 millioner hunner, og ifølge notatet vil den stige til 4,1 millioner i 2030. Det svarer til omkring 23 millioner minkskind mod en produktion på omkring 17 millioner i dag. Estimatet bygger på studier af den hidtidige udvikling, forventninger til den fremtidige udvikling, mulige påvirkninger og øvrige markedsforhold. Den stigende produktion vil bidrage positivt til dansk vækst i de kommende år.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Rammevilkårene for pelsproduktion i Danmark er gode, og Danmark klarer sig godt i den internationale konkurrence. Det giver sig udslag i en konsekvent højere pris på danske minkskind end på udenlandske minkskind. En opgørelse fra "Tidsskrift for Landøkonomi", marts 2017, viser en akkumuleret merfortjeneste baseret på højere skindkvalitet sammenlignet med udenlandske producenter på hele 10,7 milliarder kr. i perioden 2003 til januar 2017. En klar indikation af gode rammevilkår, men erhvervet er til dels presset af den meget restriktive miljøpolitik, som skiftende regeringer har ført. Landbrugspakken har bedret forholdene og tilført konkurrencekraft, men blandt andet en forventet strammere fosfor-regulering kan blive en udfordring.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

Der skal fokus på at skabe gode betingelser for start-ups og eksisterende virksomheder med en agil offentlig sektor, som tænker i muligheder og ikke begrænsninger. Vi har ikke brug for flere offentlige støtteordninger og vækstinitiativer på enkeltområder. Vi skal have mindre bureaukrati og hurtigere reaktion og sagsbehandlingstid for dem, der ønsker at sætte noget i gang. Så skal virksomhederne nok klare resten. ●

ARLA FOODS

3 SKARPE TIL
PEDER TUBORGH,
ADM. DIREKTØR ARLA FOODS

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

I maj åbnede vi Arlas nye globale innovationscenter, hvor forskere, produktudviklere og trend-specialister skal udvikle fremtidens fødevarer til hele verden lige midt i verdens hurtigst voksende fødevarerklunge. Centret ligger ikke i Paris, ikke i Schweiz, ikke i Beijing, men i Skejby ved Aarhus. Her i Danmark har vi et vidensmiljø i verdensklasse, og det kan vi være stolte af.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Vi har brug for handling og brede forlig, der beskytter og styrker konkurrencekraften for vores lands største eksporterhverv, tiltrækker og udvikler dygtige forsknings- og innovationsspecialister og sikrer en stærk markedsadgang inden for EU og ude på de fjerne vækstmarkeder.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

Medicinal, energi og fødevarer er i mine øjne vores tre stærkeste kort i en langsigtet vækstoptik. Verdens befolkning vokser hurtigere end nogensinde: I dag er vi syv milliarder mennesker på kloden, og ifølge FN er vi knap ti milliarder i 2050. Fremtiden og vækstpotentialer for dansk fødevarerproduktion har aldrig været så lovende som nu.

Desværre vokser en farlig handelstendens frem, idet flere og flere markeder lukker sig sammen om sig selv. Ruslands embargo, Brexit og importkvoter i USA, Mellemøsten og Asien. Det er farligt for en eksportnation som Danmark.

Som et lille land har Danmark ikke råd til at være uskarp på, hvad vi er gode til. Fødevarer alene udgør ca. en fjerdedel af al dansk vareeksport. Uden en stærk og voksende landbrugs- og fødevarerindustri vil der ikke være råd til ret meget velfærd, uddannelse og udvikling i Danmark. Det kræver et råvaregrundlag. Danske landmænd skal øge deres produktion på en bæredygtig måde, hvis vi skal lykkes med at skabe den vækst, som Danmark har brug for i fremtiden.

Danmarks innovationsevne skal styrkes, og det kræver betydelige forskningsressourcer og dygtige vidensmedarbejdere. De kan ikke kun opdrives i Danmark, men skal også kunne tiltrækkes fra udlandet. ●

INTERVIEW

PELLE DRAGSTED,
ENHEDSLISTEN

SOCIAL TRYGHED ER NØGLEN TIL VÆKST

ENHEDSLISTENS politiske visioner og drømmen om økonomisk vækst er sjældent temaer, der indgår i samme sætning. Men tag ikke fejl:

Enhedslisten er hverken vækstfor-
skrækkede eller resistente over for den
tankegang, at vækst er en forudsætning
og noget positivt for samfundet.

Væksten skal bare foregå på en måde
og kun inden for de sektorer, hvor hand-
lingerne samtidig opfylder andre politiske mål:

”Høj vækst er ikke et ubetinget mål for Enhedslisten. Vi mener, at vi har et meget velstående samfund. Men det hænger ikke sammen, at vi om 50 år skal være dobbelt så rige, som vi var for 50 år siden. Dét er hverken muligt eller ønskeligt, fordi vi så skal gå på kompromis med begrænsning af CO₂-udledning, klimaudfordringen og menneskers velvære,” fastslår Pelle Dragsted.

HAN ER ENHEDSLISTENS erhvervs- og finanspolitiske ord-
fører. Inden valget i 2015 var han, som medarbejder i parti-
ets sekretariat, rådgiver af folketingsgruppen – og af an-

dre benævnt “chefstrateg” – med til at lægge kursen og finjustere Enhedslistens politiske kompas i Folketinget. Nu er det i hans hænder at forme den erhvervs- og vækstpolitik, som Enhedslisten bidrager med.

Det grundlæggende synspunkt er, at vækst er ok, når det foregår på nogle helt ufravigelige præmisser: At det bidrager positivt til miljø- og klimapolitiske målsætninger, understøtter den grønne omstilling, styrker den cirkulære økonomi, at det tager højde for menneskers trivsel, er bæredygtig og har en social slagside til fordel for dem, der har mindst. Vækst med måde og omtanke, kunne man sige:

”Set med vores øjne er det hverken muligt eller attraktivt at forestille sig, at Danmark og vores del af verden skal opleve vækstrater, som vi har set det tidligere. Den tid er forbi. Vi skal se frem mod lavere vækst,” mener Pelle Dragsted.

MAN SPEJDER FORGÆVES efter de mere traditionelle skatte- og fradragsmæssige instrumenter for at fremme investeringens lyst. Et væsentligt håndtag at dreje på i Enhedslistens optik er at sikre den sociale tryghed. Dét giver nemlig arbejdsro for iværksætternes kreativitet og

styrker evnen til at udvikle egen virksomhed, påpeger Pelle Dragsted:

”Vi er meget optaget af en højere social tryghed i form af barsel for selvstændige og sikkerhed i forhold til dagpengesystemet og sygedagpengene. Det er normalt for lønmodtagere, men selvstændige er ikke tilstrækkeligt sikrede på denne måde. Hvis vi gerne vil have folk til at få nye idéer og starte nye virksomheder, så gælder det også om at sikre mulighederne for ikke mindst de kvindelige iværksættere. Talenter bliver holdt tilbage og går tabt, hvis vi ikke gør det nemmere og mere trygt for folk at flytte sig,” siger Enhedslistens ordfører.

DET ER IKKE MINDST inden for vedvarende energi, han ser den hjemlige vækst i krystalkuglen.

”Vi ved, at verden står over for en stor omlægning, fordi vi snart har brugt energiressourcerne. Der vil derfor blive en enorm efterspørgsel efter grønne teknologier. De lande, der står forrest her vil opleve vækst og mange nye arbejdspladser. Dét er vi tilhængere af at understøtte. Vi har gjort det før, og vi kan gøre det igen,” mener Dragsted

og peger konkret på vand, vandrensning, genanvendelse, vedvarende energi og i det hele taget den industri, der opererer bæredygtigt inden for energisektoren.

RUNNE MAN FORESTILLE SIG Enhedslisten med i et vækstforlig i Folketinget skorter det ikke på idéer til at få ført hurtige initiativer ud i livet. Partiets fingeraftryk vil i første omgang ske inden for det uddannelses- og forskningspolitiske:

”Her vil vi droppe de grønthøster-besparelser, der sker. Vi vil fokusere ekstremt meget på uddannelse. Det handler om at løfte mennesker fra ufaglært til faglært. Nummer ét er at få de rigtige kompetencer ind i virksomhederne,” siger han.

Og igen falder talen hurtigt på det energipolitiske. Solceller, bølgekraft og forskellige former for genanvendelse er områder, der ligger Enhedslisten stærkt på sinde.

Partiet ser gerne, at vi herhjemme ”kaster hele erhvervsfremmesystemet op i luften,” fordi det ikke fungerer efter hensigten og i øvrigt er meget dyrt:

”Vi vil hellere gøre det efterspørgselsdrevet end udbudsrevet i stedet for, at der sidder nogle Kloge-Åger og

” Talenter bliver holdt tilbage og går tabt, hvis vi ikke gør det nemmere og mere trygt for folk at flytte sig.

Pelle Dragsted

prøver at finde ud af, hvad virksomhederne vil. Så kimer man dem ned for at få dem med på ét eller andet program fremfor at lade idéerne komme fra virksomhederne selv. Det kan jo være, at de har behov for noget helt andet end det, systemet tror,” påpeger Pelle Dragsted.

I ERKENDELSE AF at langt de fleste virksomheder herhjemme har under ti ansatte – og rigtig mange kun én, nemlig den selvstændige ejer – vil Enhedslisten gerne have flyttet fokus fra de store til de små virksomheder, når det kommer til diskussionen om vækst. Partiets erhvervspolitik har nemlig traditionelt kredset om, hvordan og hvor meget de store virksomheder skal bidrage med til samfundet.

”Jeg modtager hver dag en masse input fra mange forskellige organisationer, og jeg prøver at holde mig orienteret om, hvad der rører sig. Jeg kigger på fakta, og jeg forholder mig kritisk til det. Både når synspunkterne kommer fra erhvervslivet og fagbevægelsen,” siger Pelle Dragsted og varsler et nyt erhvervspolitisk udspil fra Enhedslisten i efteråret 2017. ●

PELLE DRAGSTED,
ENHEDSLISTEN

ET OCEAN af muligheder

Den globale, blå økonomi – altså det som udspringer fra havet og aktiviteter på havet – vil fordobles fra 2010 til 2030. Det vurderer OECD på grundlag af et stort forskningsprojekt. Det er godt for rederierne, der, som Danmarks mest globale erhverv, henter to ud af tre eksportkroner uden for Europa fra maritime aktiviteter.

KIGGER MAN NÆRMERE EFTER, er eksempelvis offshore havvind en af vækstraketterne. Her forventes antallet af ansatte at tidobles – og værditilvæksten vil stige med 25 procent årligt hvert år fra 2010 til 2030. Her har Danmark gode muligheder, da dansk søfart er verdensførende på opsætning og service af havmøller.

Der er et stort vækstpotentiale, og mulighederne er mange for Det Blå Danmark som styrkeposition. Med rederierne og skibsfarten i centrum, understøtter klyngen over 100.000 jobs og en fjerdedel af den danske eksport. Derfor er afsættet godt.

”Den blå økonomi tegner til at vokse solidt i det næste årti. Det gælder ikke bare i skibsfarten, hvor Danmark er en international sværvægter, men også i energi-, fødevarer- og råstofproduktion til havs. Her skal vi på tværs af brancher stå skulder ved skulder for at få vores bid af

væksten. Vi har klare ambitioner om, at vi skal være flere i rederierhvervet – også til lands, hvor der i dag er 6.000 rederiansatte,” siger Anne H. Steffensen, adm. direktør i Danske Rederier.

KOMMERCIEL SNILDE OG GODE POLITISKE RAMMER

Skal man pege på nøgelfaktorer bag den nuværende danske otteplads på listen over nationer med den største, opererede handelsflåde, så fortjener især to at blive fremhævet. For det første: et erhverv med globalt udsyn og stærke kompetencer, som begår sig godt kommercielt. For det andet: politikere med tilsvarende globalt udsyn, der har skabt gode vilkår for udvikling af den maritime sektor.

Den kombination skal også hjælpe Det Blå Danmark med at gribe mulighederne i den fremtidige udvikling. Allerede nu er det væsentligt at få skabt lige konkurrencevilkår, så rederierne kan gribe den vækst, som OECD ser i eksempelvis offshore-vind. Løbende tilpasning af rammevilkår bliver nødvendige, så vi er klar til at gribe fremtidens vækst:

”Se på digitaliseringen, som også er undervejs i de maritime erhverv. Det er langt hen ad vejen en kommercielt drevet udvikling, som foregår internt i virksomhederne. Her skal de danske rederier være på forkant og foran konkurrenterne, præcis som de har været det med godt købmandskab og effektiv drift af skibene. Det skal også her ske i tæt samarbejde med det politiske niveau og myndighederne,” siger Anne H. Steffensen.

” Vi bør være foregangsland og mønstereksempel på, at handel gavner hele samfundet.

Anne H. Steffensen,
adm. direktør i Danske Rederier

OJE FOR PROTEKTIONISMEN

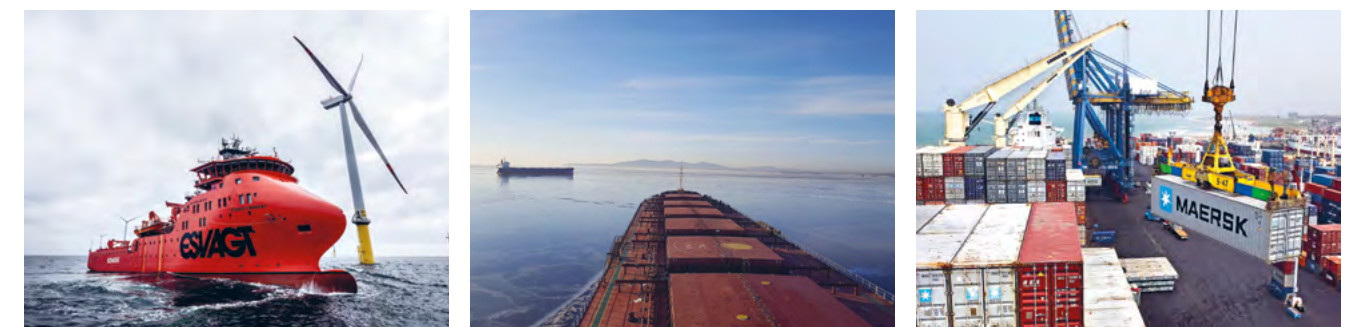
Samtidig skal vi have øje for de makropolitisk udviklinger, som betyder noget for alle eksporterhverv, men for søfarten i særdeleshed. For dansk søfart er i særlig grad global. Hvor dansk eksport generelt set henter to kroner i Europa for hver gang, der hentes en krone uden for Europa, så er det lige omvendt med søfarten med to tredjedele af omsætningen ude i verden.

Det giver store muligheder, da den største vækst forventes at finde sted netop på de oversøiske markeder. Men det betyder også, at søfarten er afhængig af åbne markeder globalt. For Danmarks største eksporterhverv er der store udfordringer, hvis barometeret peger til protektionisme.

”Det er skidt for Danmark som lille, åben økonomi, hvis landene begynder at lukke sig om sig selv. Det at afsætte vores varer og ydelser er ellers fundamentet for Danmarks

velstand. Derfor bør vi som land gøre to ting: For det første aktivt kæmpe for handel og udveksling af varer, som kan gøre alle rigere. For det andet bør vi være foregangsland og mønstereksempel på, at handel gavner hele samfundet,” siger Anne H. Steffensen.

”Derfor skal dansk politik også handle om at sikre, at alle – uanset om det er i egenskab af forbrugere, arbejdstagere eller pensionsinvestorer – får gavn af globaliseringen. Her skal erhvervslivet også bidrage. I Danmark er vi langt, men vi skal arbejde for bred opbakning i hele EU, som jo er afgørende for vores handelspolitiske muligheder,” slutter hun. ●

A portrait of Kristian Thulesen Dahl, a man with short brown hair and blue eyes, wearing a dark suit, white shirt, and patterned tie. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is a blurred outdoor setting with large, light-colored stone columns and a building with a spire in the distance under a clear blue sky.

KRISTIAN THULESEN DAHL,
DANSK FOLKEPARTI

**Vækst
skal udvikle
det samfund,
vi kender**

INTERVIEW
KRISTIAN THULESEN DAHL,
DANSK FOLKEPARTI

” Set med vores øjne er det helt rigtigt at bruge skattesystemet til at fremkalde væksten.

Kristian Thulesen Dahl

DE SMÅ VIRKSOMHEDER skal have lettere adgang til risikovillig kapital, det skal være mere attraktivt at tage en erhvervsuddannelse, og så skal vi understøtte iværksætterkulturen.

Det er gode, gamle dyder, der præger Dansk Folkepartis tilgang til at skabe mere vækst i Danmark. Ingen alt for store armbevægelser, intet quick-fix eller snuptagsløsninger, der vender op og ned på samfundsordenen.

Det gør ikke noget, at det er lidt kedeligt. Bare det er effektivt, og det virker.

”Vi er et samfund, der i høj grad er bygget på, at det er mange små virksomheder, der skaber arbejdspladserne. Efter finanskrisen har vi haft et problem med at have tilstrækkeligt med kapital, så nystartede iværksættere kan få fodfæste. Hvis vi vil have virksomhederne til at blive store og skabe endnu flere arbejdspladser, så skal vi styrke gnisten hos dem, der vil sætte gang i produktionen. De skal stimuleres,” lyder parolen fra Dansk Folkepartis formand, Kristian Thulesen Dahl.

HAN VIL BRUGE skatte- og uddannelsessystemet til at fremelske de idéer og de talenter, der skal gøre forskellen. Fradragsmulighederne for at løbe risici og investere i iværksættere skal forbedres. Og så vil han give iværksætterånden et boost allerede fra barns ben:

”Folkeskolen skal motivere de børn og unge, der ger-

ne vil være selvstændige. For eksempel ved at få inspiration fra folk, der selv har prøvet det. De ved, hvor skoen trykker og hvad, der skal til,” påpeger Thulesen Dahl.

Og når eleverne kommer lidt videre i systemet, står den også på forandringer i forhold til i dag:

”Vi vil gerne have, at flere unge tager en erhvervsuddannelse i stedet for at vælge gymnasie- og akademikervejen. Der er jo ikke tale om det gammeldags billede, at en erhvervsuddannelse kun handler om at stå med en hammer og en sav. I dag handler en erhvervsuddannelse lige så meget om IT og udvikling, så det er tæt forbundet med virksomhedernes produktion,” siger Kristian Thulesen Dahl.

Han sætter derimod foden ned dér, hvor én af nutidens skillelinjer kløver partierne i dansk politik: Troen – eller manglen på samme – på topskattens betydning for økonomisk vækst.

”Set med vores øjne er det helt rigtigt at bruge skattesystemet til at fremkalde væksten. Fra samfundets side bør vi understøtte det, når man først er villig til at løbe en risiko med sine egne penge. At vi gennem skattebegunstigelser belønner dem, der tør stille med risikovillig kapital. Der skal simpelthen være en større gulerod. Dét er samfundsgavnligt, og der er mere perspektiv i det end at snakke traditionelle topskattelettelser. På den måde giver man bare folk en skattelettelse uanset, hvad de bruger deres penge på,” siger Kristian Thulesen Dahl.

HAN VAR FORMAND for Folketingets magtfulde Finansudvalg i årene med Fogh-regeringer i nullerne. Han spillede en uhyre central rolle som Dansk Folkepartis finansordfører i årene med VKO-flertal. Små gule post-it-sedler strittede ud af de tykke finanslovsbøger, når han gik til møder med den daværende finansminister Thor Pedersen (V). Det blev sagt, at ”Thor & Tulle” styrede statens finanser, når de mødtes i sofa-arrangementet på finansministerens kontor. Nok en anelse fortegnet, men Thulesen Dahls indblik i dansk økonomi kan man ikke stille spørgsmålstegn ved.

Men hvad skal vi med mere vækst, når der er bred enighed om, at vi har styr på økonomien?

”Vækst er nødvendig for at udvikle det samfund, vi kender,” lyder det fra DF-formanden.

”Jeg har den grundlæggende holdning, at det offentlige og det private skal spille sammen. Det er ikke hinandens modsætninger, og den private sektor kan ikke vokste på en måde, så det halter hos det offentlige”.

DEN STYRKEDE IVÆRKSÆTTERKULTUR og effekten af mere kapital og eksportfremstød er i sagens natur ikke noget, der kan måles på vækstbarometeret lige om hjørnet eller inden næste torsdag. Det nærmeste Thulesen

Dahl vil komme med et bud på en energi-booster til væksten knytter sig til at styrke turismen i Danmark. I første omgang gælder det om at signalere over for landets gæster, at her er sikkert at være:

”Vi får flere og flere turister her til landet, fordi vi har meget at byde på. Og så har vi altså en turistbranche, der forstår at udnytte mulighederne med overnatning, restauranter, havneanlæg til krydstogtskibe og meget andet. Samtidig oplever turisterne, at Danmark er et trygt land at opholde sig i. Verden omkring os er urolig, så vi kan fremstå som et land, der har styr på sikkerheden. Vi er jo ikke et indelukket land eller har nok i os selv, fordi vi ønsker bevogtning ved grænserne. Tværtimod sætter

turisterne pris på, at de kan holde ferie i tryghed i Danmark,” fremhæver Kristian Thulesen Dahl.

Men vi kan gøre endnu mere for at skabe vækst inden for turismen, mener han:

”Hele diskussionen om planloven er jo en øvelse i at sætte skub i turismen. Vi skal have afviklet de allermest rigide regler, så turisterne kan opleve den dejlige jyske vestkyst og samtidig kunne sætte sig på en bænk, købe en is i en kiosk og spille beachvolley, når vejret er godt. Vi politikere skal sørge for, at turistbranchens rammevilkår er i orden. Det er en sikker vej til mere vækst,” påpeger Thulesen Dahl. ●

3 SKARPE TIL NIELS SMEDEGAARD, CEO, DFDS A/S

Hvordan kan din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Vi sikrer pålidelig, konkurrencedygtig og miljøvenlig transport til nogen af Danmarks vigtigste markeder. Det gør vi med vores forbindelse til England fra Esbjerg, hvorfra omtrent 90 procent af den danske eksport til Storbritannien udgår. Vi vil også sikre tilsvarende gode muligheder, når der skal eksporteres til Baltikum, Rusland, Norge og andre vigtige aftagerlande for danske varer. Men vi vil mere end det.

Når vi fremmer digitaliseringen af DFDS og danske transport- og shippingvirksomheder, så bidrager det til at gøre Danmark til et foregangsland. Det kan skabe nye muligheder for vækst og styrke danske virksomheders konkurrenceevne.

Danmark som attraktivt turistmål gælder os alle. Derfor vil vi også være med til at skabe yderligere vækst i den voksende turistindustri med fælles markedsføring i Asien af København-Oslo-ruten og de to byer.

Hvad er den største udfordring for, at din virksomhed kan skabe den vækst?

Blandt de største udfordringer er de stærkt forøgede omkostninger til at håndtere nye miljøkrav og omfattende rapportering. Tag den kommende CO₂-rapportering, som skal ske til både EU og IMO. Især indførelse af regional særlovgivning er gift for et erhverv, der er udsat for så intens international konkurrence som det danske rederierhverv. Fortsat vækst kræver globale løsninger, håndhævelse og ens vilkår.

I takt med digitaliseringen kræves et åbent sind og nye kompetencer for at møde udfordringerne offensivt. Så der skal investeres i uddannelse og udvikling af kompetencer i samarbejde mellem virksomheder og myndigheder.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Ja. Vi er rigtig glade for vores rammebetingelser og den politiske opbakning til erhvervet fra skiftende regeringer. Det fremmer væksten i en stor dansk søfarts-klynge og transportbranche. Det må dog ikke blive en sovepude, for så bliver vi overhalet – men afsættet er godt. ●

3 SKARPE TIL SØREN SKOU, CEO, A.P. MØLLER - MÆRSK A/S

Hvordan kan din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Gennem fortsat udvikling af transport- og logistikaktiviteter skaber vi bedre vilkår for global såvel som dansk handel, udvikling og velstand. Det forudses, at de næste ti år vil give os god mulighed for at videreudvikle transport- og logistikforretningen. Med en vigtig del af vore aktiviteter samlet omkring det danske hovedkontor vil udvikling af vore globale aktiviteter også komme Danmark til gode i form af videnstunge job til højt kvalificerede medarbejdere, samt investeringer i teknologi og produktudvikling i et af Danmarks vigtigste erhverv.

Hvad er den største udfordring for, at din virksomhed kan skabe den vækst?

Vækstskabelse på transport- og logistikområdet er betinget af handel. Handelsbarrierer og protektionisme kan udfordre den globale vækst. En fokuseret indsats for at udbrede forståelsen for handel som grundlag for vækst og velstand samt fjernelse af barrierer kan kickstarte en ny runde af integration og global udvikling af forsyningskæderne. Det vil også give virksomheder større incitament til at investere i aktiviteter og arbejdspladser. I Europa bør vi være opmærksomme på, at vi ikke pålægger europæiske virksomheder regional regulering, som stiller os ringere end virksomheder andre steder i verden.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

En generel forudsætning for vækst i Danmark er, at erhvervs-vilkår holdes konkurrencedygtige. For rederier er adgang til konkurrencedygtig tonnageskat og sømandsbeskatning afgørende, hvilket erhvervet nyder godt af i dag. Det kræver samtidig, at vi kan tiltrække og fastholde globale talenter, og at vi har mulighed for at sende talenter ud i verden og få dem hjem igen, hvilket bidrager til udvikling af medarbejdere såvel som virksomheden.

Vi står på et stærkt grundlag på industrisiden, uddannelsesområdet og med en effektiv administration. Det er en styrkeposition, vi skal være os bevidste omkring, for gode rammevilkår kræver vedligeholdelse i en verden, der forandrer sig. ●

HORESTA

OPLEVELSER SKABER FREMtidENS VÆKST

Velkommen til den nye virkelighed. En virkelighed, hvor service- og oplevelseserhvervene rykker ind og tager over, hvor industrierhvervene lukker ned.

FOR FÅ MÅNEDER SIDEN slog hotelkæden Arp-Hansen dørene op til et 315-værelsers stort hotel i den gamle oliefabrik i Aarhus.

Det skete ugen efter, at byrådet i Aarhus besluttede, at stjernearkitekten Bjarke Ingels' projekt skal realiseres på en del af de gamle havnearealer. Projektet indeholder et hotel, et conferencecenter og en restaurant og er udformet som en spiral, der snor sig om sig selv. På toppen ligger hotellets offentligt tilgængelig gårdhave, hvor alle får adgang til en udsigt over havnen og midtbyen.

Velkommen til den nye virkelighed. En virkelighed, hvor service- og oplevelseserhvervene rykker ind og tager over, hvor industrierhvervene lukker ned.

Vi ser eksemplerne over alt. Ikke bare i Danmark, men over alt i den vestlige verden. Mens de tunge industrierhvert flytter arbejdspladser til Østeuropa og Asien, rykker hele oplevelsessektoren ind og skaber vækst og nye job, og det er helt naturligt.

En del af forklaringen på udviklingen er, at øget købekraft og billige flypriser har skabt et boom i oplevelsesrejser, hvad enten turisterne søger mod historiske destinationer, vil shoppe, dyrke den lokale gastronomi, have naturoplevelser eller noget helt femte.

ALLE VIL REJSE MERE

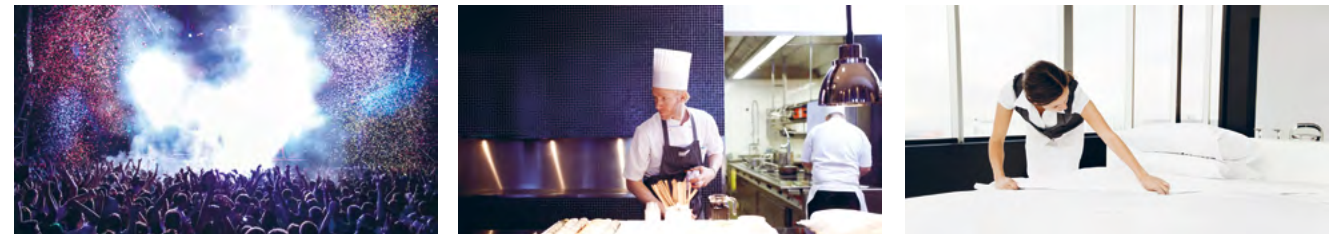
Et kig på tallene for vækst i den internationale turisme siger alt.

I 1950 var der 25 millioner turismerelaterede ankomster på verdensplan. I dag er antallet af ankomster mere end 50 gange større, og intet tyder på, at det stopper her. Det er forventningen hos FN's turismeorganisation,

”Øger man beskæftigelsen i vores erhverv, skaber man job, som ikke kan flyttes ud af landet. Job til både højt- og lavtuddannede og beskæftigelse i de områder af Danmark, som er truet af affolkning og manglende beskæftigelsesmuligheder.

Katia K. Østergaard, adm. direktør i HORESTA

World Tourism Organization, at væksten frem mod 2030 årligt vil være på 3,3 procent.

I Danmark kan HORESTA glæde sig over, at branchen siden finanskrisen har haft en vækst, der overgår alle øvrige erhverv.

”I alt er der skabt over 23.000 arbejdspladser i erhvervet siden 2008, eller hvad der svarer til en vækst på 25 procent, og såvel overnatningstal som omsætning er vokset med tilsvarende kraft. Fra 2008 er der kommet ti procent flere restauranter til i Danmark, antallet af hotelværelser er steget med 21 procent, og i fjor rundede dansk turisme for første gang 51 millioner overnatninger,” siger HORESTAs adm. direktør, Katia K. Østergaard.

ØGET KØBEKRAFT OG MASSIVE INVESTERINGER

Turisterhvervet i Danmark har en årlig omsætning på omkring 100 milliarder kroner og er med 37 milliarder kroner i omsætning et af de største eksporterhverv.

De primære forklaringer på de senere års vækst i dansk turisme er øget købekraft og massive private investeringer.

”Christiansborg har bestemt også bidraget, men det begrænser sig til investeringer i enkelte, mindre reguleringer. Der er ingen tvivl om, at den private investeringslyst vil fortsætte i årene, der kommer. Men det vil være en historisk fejl, hvis den politiske hænderne-i-siden-strategi fortsætter. Mens vi har glædet os over væksten i dansk turisme, går det nemlig endnu stærkere i landene omkring os,” siger Katia K. Østergaard.

Mange af vores nabolande har for længst spottet, at der er store gevinster at hente ved at satse på turismen. Allerede under finanskrisen valgte mange af dem at bruge erhvervet som vækstmotor ved at sænke moms, skyde penge i markedsføring eller styrke investeringsly-

sten. Nu indkasserer de gevinster, som overgår, hvad vi selv formår.

VÆRST SMITTER AF

Hvis vi skal indkassere den optimale gevinst på det globale rejseboom, er det derfor nu, vi skal op i gear, mener HORESTA. Ikke kun som led i hele omstillingen af dansk erhvervsliv fra industri til service. Men også for at indkassere alle de sidegevinster, som hotel-, restaurant- og turisterhvervet giver det danske samfund.

”Øger man beskæftigelsen i vores erhverv, skaber man job, som ikke kan flyttes ud af landet. Job til både højt- og lavtuddannede og beskæftigelse i de områder af Danmark, som er truet af affolkning og manglende beskæftigelsesmuligheder. Dertil kommer, at oplevelsessektoren har stor afledt betydning for andre erhverv. Når danske virksomheder skal tiltrække kvalificeret arbejdskraft fra resten af verden, handler det nemlig ikke kun om en høj løn og en lækker lejlighed. Det har også betydning for tiltrækningskraften, at Danmark er et land, hvor der er gode fritidsoplevelser lige uden for hoveddøren. Så jo mere vi satser på at gøre Danmark til et oplevelsesmekka, jo nemmere bliver det også for andre erhverv at skabe vækst,” siger Katia K. Østergaard.

Hun opfordrer på den baggrund politikerne til at gøde jorden yderligere for vækst i hotel-, restaurant- og turisterhvervet.

”Vækstpotentialet er enormt, og effekten på dansk økonomi tilsvarende stor. Hotel-, restaurant- og turisterhvervet er en komplet værktøjskasse i hænderne på politikerne, når de skal bygge fremtidens velfærdssamfund. Men det er afgørende, at værktøjet kommer i brug - at vi som samfund går målrettet efter at få del i den globale vækst,” siger Katia K. Østergaard. ●

Hvor skal væksten komme fra?

INTERVIEW
METTE FREDERIKSEN,
SOCIALDEMOKRATIET

**MEGET SIMPELT:
DET HANDLER
OM UDDANNELSE
OG FORSKNING**

F

FRYGTEN FOR mangel på arbejdskraft og behovet for uddannelse og forskning.

Det er den samme sang, Mette Frederiksen lægger ører til, når hun besøger virksomheder rundt omkring i hele Danmark. Ud over at pleje sit politiske bagland i parti og organisationer er det en yndlingsbeskæftigelse for Socialdemokratiets formand siden sommeren 2015 at få et virkelighedstjek og førstehåndsindtryk gennem besøg ude på de danske arbejdspladser.

”Det er, når du går rundt derude i virksomheden sammen med lederen og tillidsmanden, at man får det bedste kendskab til, hvori udfordringerne med at skabe vækst består. Det er sådan, man kommer helt ind under huden på sagerne, ikke kun ved at læse grafer og statistikker,” siger Mette Frederiksen.

HUN ER SOM S-formand pr. definition statsministerkandidat for venstre side af folketingsalen. Sandsynligheden – og historien – taler for, at hun bliver det. Til den tid skal danskerne i givet fald ikke forvente en sortseer uden tro på vækst og fremgang:

Hvor ser du vækstpotentialet i det danske samfund i fremtiden?

”Hold da op, dét ser jeg flere steder. Men til forskel fra, hvad vi ofte hører fra de borgerlige, så tør jeg godt basere min erhvervspolitik på, at vi har

nogle styrkepositioner, og at vi også dyrker dem. Det skal vi gøre helt bevidst, for vi er dygtige. Se på life science og hele medico-industrien, og tag fødevarerområdet. Vi har styrker inden for det maritime, det blå Danmark, inden for grøn omstilling og energi. Ja, bare for at nævne nogle få, centrale områder,” kommer det energisk fra Mette Frederiksen.

”Vi har altid været kendt for vores møbel- og fødevarerindustri, og i dag er vi også blevet kendt for at være gode til at producere medicin. Så har vi en række styrkepositioner, der, udover virksomhederne selv, også giver vækst og fremgang hos underleverandører og i servicefagene.”

FOR METTE FREDERIKSEN kan politikere gøre en indsats for væksten ved for eksempel at sikre en veluddannet arbejdskraft, der konstant modsvarer virksomhedernes behov.

”En ansættelse er ofte en meget stor investering for en virksomhed. Det tager ca. et år fra man bliver ansat som ufaglært til man er flyveklar for virksomheden. Samfundet kan hjælpe væksten på vej, hvis vi sørger for eksempelvis at styrke deres engelsk-kompetencer, så virksomhederne ikke selv skal gøre det. Vi skal screene vores ufaglærte og give dem adgang til uddannelse – simpelthen øge incitamentet til at gå fra ufaglært til faglært. Dét er der vækst i,” fastslår Mette Frederiksen.

DET KAN NÆRMEST gøre hende træt i ansigtet, at diskussionen om vækst ofte handler om for eller imod topskatten. At netop denne skatteprocent skulle være afgørende for vækst eller ej. At vi i Danmark har et – i international målestok – højt topkattenniveau har ikke hidtil forhindret os i at have økonomisk vækst. Hvis vi kunne løfte diskussionen om vækst væk fra topskatten, så ville det gavne det politiske fokus, mener Socialdemokratiets formand:

”Jeg vil bare sige, at er der noget, dansk erhvervsliv har brug for, så er det stabilitet og ro på arbejdsmarkedet. Bare kig på landene omkring os – om det er Brexit i Storbritannien eller de manglende arbejdsmarkedsre-

former i Sydeuropa, så er ustabilitet det værst tænkelige for erhvervslivet. Hvis virksomhederne nogenlunde ved, hvor stængerne står, så giver det lyst til at investere og skabe vækst. Derfor har også erhvervslivet en stor interesse i, at der ikke kommer større sociale skel i Danmark, end der allerede er.”

METTE FREDERIKSEN sætter pris på det, hun tager som en erkendelse fra erhvervslivets top om, at topskatten ikke er det vigtigste tema i den danske vækstdiskussion. Altså bortset fra det redaktionelle fokus i dagbladet Børsen og udmeldinger fra tænketanken Cepos.

”Når en mand som Thomas Borgen fra Danske Bank netop har dette synspunkt, så ser jeg det som en refleksion i dele af dansk erhvervsliv om, at en fair udvikling også giver en stabilitet, og at det nok er det bedste for vækstmulighederne i erhvervslivet.”

Igen vender Mette Frederiksen tilbage til det, hun oplever under besøgene ude på virksomhederne:

”Jeg siger ikke, at de slet ikke snakker skat, når vi mødes. Men jeg kan bare konstatere, at virksomhederne møder nogle udfordringer, der er langt større. Bekymringen for om de kan få nok kvalificeret arbejdskraft, bliver jeg konfronteret med alle steder.”

SOCIALDEMOKRATIETS FORMAND ser hverken behovet for eller idéen i, at vi herhjemme skulle blæse gang i en ny og eksplosiv vækst gennem politiske tiltag:

”Hvis jeg skal være helt ærlig, så vil det ikke være det bedste. Jeg tror mere på, at væksten kan få lov til at vokse på et sundt og bæredygtigt grundlag. Dét kan vi politisk understøtte på en måde, hvor vi i første omgang tager de dygtigste ufaglærte og gør dem til faglærte. Jeg ville ønske, at der var en Christiansborg-konkret lige nu, hvor vi kunne forhandle om sådanne vækstinitiativer, og hvor vi kunne styrke uddannelser, forskning og innovation,” siger S-formanden, der synes hun kigger forgæves efter konkrete initiativer fra den blå regerings side. ●

METTE FREDERIKSEN,
SOCIALDEMOKRATIET

BC HOSPITALITY GROUP

3 SKARPE TIL
ALLAN L. AGERHOLM,
CEO, BC HOSPITALITY GROUP

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

I BC Hospitality Group er det vores strategi at sikre vækst via investeringer i udvidelse af vores hotelvirksomhed bestående af internationalt brandede hoteller af høj kvalitet. Vi er samtidig yderst fokuserede på at foretage de nødvendige investeringer for at sikre, at Bella Center også i fremtiden er konkurrencedygtig i den internationale konkurrence om at vinde store arrangementer og kongresser til Danmark.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Konkurrencen i det internationale kongressegment er i de senere år skærpet markant. Stort set alle internationale hovedstæder enten har investeret, eller har planer om at investere, i større og mere moderne kapacitet, hvilket næsten uden undtagelse sker for offentlige midler eller i bedste fald i OPP-regi.

Så mens skiftende danske regeringer og mange kommuner og regioner reducerer deres investeringer i markedsføring på de internationale markeder, ja, så skruer vores konkurrenter op for investeringerne i både infrastruktur og markedsføring og vinder derfor markedsandele fra os. Vi fejrede 2016 som et rekordår for kongresserne, men man skal huske, at grundstenen til dette rekordår blev lagt i årene 2008-2010, og når vi lige nu kigger frem mod 2022-2024, så er der bestemt ikke udsigt til, at vi igen når hverken tæt på ej heller i nærheden af denne rekord.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

I BC Hospitality Group gør vi klar til investeringer for op mod 3 milliarder kroner i ny international hotel- og kongreskapacitet over de kommende fire år, men vi kan alene trække disse investeringer i gang, hvis det offentlige Danmark også vil investere i vækst i turismen. Den kommer ikke af sig selv, men fordrer, at der målrettet investeres. ●

HOTEL KOLDINGFJORD

3 SKARPE TIL
PEDER J. MADSEN,
ADM. DIREKTØR HOTEL KOLDINGFJORD

Hvordan vil din virksomhed bidrage til dansk vækst de næste 10 år?

Styrkelse og udvikling af medarbejderstaben. Engagerede og kompetente medarbejdere er og bliver en stadig stigende mangel i servicesektoren. Derfor er det en højprioriteret del af Hotel Koldingfjords strategi at sikre uddannelse af flere faglærte til vores branche, samt sikre kontinuerlig uddannelse og udvikling af medarbejdere på alle niveauer og uanset hvor de kommer fra. Kun ved at sikre tilfredse, engagerede og loyale medarbejdere kan vi skabe værdi for vores gæster og dermed grundlag for fortsatte investeringer.

Er jeres danske rammevilkår gode nok til, at I kan klare jer i den globale konkurrence?

Konkurrence er med til at holde os skarpe og hele tiden med til at udfordre. Men det er væsentligt, at konkurrencen sker på lige og fair vilkår, og det gør det ikke i dag, fordi vi har ringere rammevilkår, end man har i mange af de øvrige lande omkring os. Det gælder for eksempel vores moms-satser og energifgifter.

Forudsætningen for at vi kan klare os i den internationale konkurrence er lige nu, at vi sikrer fokus på et højt kvalitetsniveau. Lad os sammen få løftet "overliggeren" for den vedkommende personlige service i de oplevelser, som vi tilbyder vore gæster. Lad os få ryddet op i den dårligste del af overnatningssektoren og lad os stille ekstra krav til sikring af et skarpt dansk produkt, der sammenlignes på kvalitet og ikke på pris.

Hvad skal der til for, at Danmark kan rykke på vækstfronten i det næste årti?

Fokus på kvalitet i alle led. Vi skal i hotel- og restaurationsbranchen dyrke videre på det stærke brand som Danmark har inden for gastronomi. Vi skal udvikle på danske fødevarer, f.eks. skal ARLA UNIKA ikke være unik, men fremtidens mainstream danske fødevareroplevelse. Vi skal styrke og udvikle de mange unge talenter, som kan og vil være med til at løfte Danmark. Vi skal genfinde stoltheden over dansk kvalitet både i produktet og i oplevelsen. Vi skal frem for alt være autentiske og ærlige. ●

#5STYRKER
WWW.5STYRKER.DK